

Pla d'actuació MMB 2024

Consorci de
les Drassanes
Reials i Museu
Marítim de
Barcelona

Introducció	2
<hr/>	
Pla d'Actuació 2024 per línies estratègiques	8
<hr/>	
Línia estratègica 1 Impulsar la cultura de la mar al voltant d'un centre obert i proper a les persones i compromès amb el medi ambient.	8
A. Museu de referència obert, social, proper i compromès amb les persones i el medi ambient	8
B. Visió de futur amb ambició de lideratge	9
<hr/>	
Línia estratègica 2 Valorar el patrimoni que representa l'edifici de les Drassanes Reials i els fons i les col·leccions del Museu.	12
A. Valoració de la col·lecció i l'edifici de les Drassanes Reials	13
B. Conservació i restauració de fons i col·leccions	18
C. Sinergies en recerca al voltant de la mar	21
<hr/>	
Línia estratègica 3 Estratègia digital: impulsar la transformació digital maximitzant les oportunitats que ofereix la tecnologia.	24
A. Digitalitzar per compartir. Utilitzar la tecnologia digital per construir un vincle més ferm entre el Museu i la ciutadania.	25
B. Aprofitar les oportunitats que ofereix la tecnologia per millorar l'eficiència i la qualitat de productes i serveis.	28

Línia estratègica 4 Implicar la ciutadania per compartir experiències entorn de la cultura de la mar.	30
A. Programes públics en sintonia amb els interessos de la societat actual	31
B. Sinergies amb la comunitat educativa	33
<hr/>	
Línia estratègica 5 Incorporar les noves narratives i mirades a l'oferta expositiva, d'acord amb els interessos de la societat actual.	38
A. Exposició permanent rellevant, inclusiva, accessible i ètica	39
B. Exposicions temporals sensibles a les demandes actuals de l'audiència de l'MMB	40
<hr/>	
Línia estratègica 6 Ampliar i consolidar l'horitzó destinatari de l'oferta cultural de l'MMB.	42
A. Estratègia de màrqueting: conèixer els públics	43
B. Estratègia de comunicació: projecció nacional i internacional	44
<hr/>	
Línia estratègica 7 Treballar de manera cooperativa amb les persones i les organitzacions.	47
A. Cooperació amb l'entorn que ens envolta	48
B. Treball en xarxa amb altres institucions	51
<hr/>	
Línia estratègica 8 Impulsar l'eficiència i la sostenibilitat com a principis de l'organització.	55
A. Organització preparada per afrontar als reptes de futur	57
B. Sostenibilitat com a compromís estratègic	61
C. Una infraestructura al servei de la societat	63

Introducció

Nou mandat

Presentem el Pla d'actuació 2024 del Museu Marítim de Barcelona amb una nova composició del Consell General i de la Comissió Executiva. Amb la renovació de la major part de les persones que componen aquests òrgans es planteja la possibilitat d'incorporar noves idees i noves perspectives.

En nom seu, la Direcció General, com a pont de comandament del Museu, presenta una proposta de treball que conté, en una proporció equilibrada, accions continuïstes i també propostes noves que miren al futur i aspiren a suscitar canvis profunds en la institució.

Estratègia MMB 2029. Per què un pla estratègic ara?

Es reuneixen les condicions reals, i també la necessitat, per dibuixar un projecte de futur amb visió estratègica. Tenim al davant un futur sense grans projectes que impliquin obres o transformacions físiques, i que, per tant, es caracteritza per una manca d'espectacularitat i la dificultat de mostrar una visibilitat immediata. La resposta només pot ser treballar a la recerca de la qualitat de la feina ben feta, amb voluntat de transcendència, des d'una visió integral i amb projecció de futur.

Estratègia MMB 2029, el nostre pla estratègic, és fruit d'un procés participatiu de veritat, i, en conseqüència, és el reflex de què és i de què vol el conjunt de l'organització. Es tracta d'un pla estratègic fet a la mida del nostre present i com una declaració de principis sobre com volem que sigui el nostre futur. Una proposta possible i viable.

El 2029, el Museu Marítim de Barcelona complirà 100 anys. Des del 1929, quan es va crear l'Institut Nàutic de la Mediterrània, amb un petit museu marítim i una biblioteca especialitzada, fins avui amb diferents noms, llengües, professionals i orientacions, aquest museu ha mantingut una continuïtat, i mira amb il·lusió cap al 2029 per celebrar i proclamar el nostre centenari.

Això explica que el document del pla porti el títol Estratègia MMB 2029, i explica també la voluntat de projectar-nos cap al futur en nom de la nostra pròpia història. Un primer pas és la redacció d'aquest Pla d'actuació 2024, que continua un procés emprès l'any passat, amb una nova estructura i orientació. En el cas del Pla d'actuació 2024, ja incorporem la visió estratègica que ens guiarà els anys vinents, amb vuit línies estratègiques definides en el Pla estratègic com a reptes de futur.

Consolidació d'un compromís pel pensament estratègic, també en la presentació del Pla d'actuació

El Pla d'actuació 2023 va trencar una dinàmica d'anys, dècades de fet, de pensar la institució en clau d'àrees o unitats orgàniques. Era la suma de la llista de propostes de cada element orgànic del Museu, ordenat jeràrquicament seguint fil per randa l'organigrama de torn. Per mostrar la voluntat de pensar i treballar en sentit transversal, per eixos estratègics, vam trencar l'esquema tradicional i vam proposar una estructura diferent, que prefigurava el que seria el pla estratègic, llavors en construcció.

Ara, amb el pla estratègic definit, la proposta del Pla d'actuació 2024 presenta algunes diferències respecte a l'any anterior, més simplificat, amb enunciats generals sense arribar al detall d'una mera llista de tasques que es volen fer al llarg de l'any.

El Pla d'actuació 2022 va ser de supervivència i de transició, i el Pla d'actuació 2023 va ser moderadament expansionista però prudent. Ara, per al 2024, presentem un pla proactiu, dinàmic i optimista. No pot ser ambició des del punt de vista pressupostari, ateses les circumstàncies del nostre entorn, però sí que ho pot ser en tota la resta de sentits.

El pressupost

El pressupost 2023 va ser molt restrictiu però també molt realista, en el sentit de plantejar cruament la realitat del Consorci de les Drassanes Reials, una gran estructura i una gran institució infradotada financerament. És una realitat que demana acords polítics que un dia o altre arribaran. Mentrestant, l'equip del Museu treu el màxim profit del pressupost i no es deixa paraitzar per la manca de recursos.

En aquest sentit, per exemple, el 2024 hauria de ser l'any de la presa de grans decisions sobre la gestió dels espais per aprofitar al màxim les possibilitats que aquests ofereixen. A més a més de valorar quina línia ha de seguir l'explotació dels espais, cal intensificar la promoció i l'ocupació dels espais de cessió o lloguer de l'edifici Drassanes. Així mateix, estem treballant en la reformulació del restaurant i de la botiga del Museu, arran d'una nova licitació que permetrà implementar canvis en la gestió actual. L'objectiu final és augmentar la nostra capacitat d'autofinançament.

El repte de la Copa de l'Amèrica

Cal aprofitar l'oportunitat que ens ofereix la celebració de la Copa de l'Amèrica per presentar-nos davant del món com a targeta de visita d'una Barcelona i una Catalunya abocades al mar. En aquest projecte de ciutat, el nostre rol és protagonista, proactiu. És el moment de prestar un servei a la comunitat i posar-nos a disposició del projecte.

L'any de la comunicació

Enguany volem posar l'accent en una acció bàsica que, estem convençuts, és el pilar sobre el qual podem construir el nostre lideratge: potenciar l'orgull de pertinença a l'equip del Museu. L'any 2024 ha de ser l'any de la comunicació per al Museu Marítim de Barcelona.

També ha de ser l'any de la valoració de la nostra feina i de la nostra expertesa. Volem deixar enrere anys de pudor i modestia fora de lloc i mostrar-nos amb orgull al món. També treballarem per fomentar l'esperit de pertinença a la "tripulació" del Museu, molt erosionada per anys de problemes interns.

La Fundació de Suport al Museu Marítim de Barcelona

Des del 2018, la Fundació ha passat per un període complex i confús que l'ha forçat a la inactivitat. En els darrers mesos, s'ha treballat intensament per desbloquejar els diversos obstacles i oferir a aquesta institució una segona oportunitat. La recuperació de la Fundació de Suport al Museu Marítim i Drassanes Reials de Barcelona i el seu sentit d'eina dinamitzadora, ens permetrà estrènyer els vincles amb la comunitat marítima i potenciar el rol d'eix vertebrador del Museu. En la mateixa línia, també farà possible explorar i explotar totes les possibilitats de patrocini possibles.

Una nova VISIÓ

Durant la fase d'anàlisi estratègica, es van recopilar un seguit de qüestionaris per tal de conèixer la visió de l'equip del Museu respecte al futur de la institució. A partir de l'explotació de les respostes referents als atributs principals que han de caracteritzar l'Estratègia MMB 2029, s'han identificat els valors següents:

- Olor de Mar / Maritimitat: l'MMB té la voluntat de liderar la reflexió social i cultural sobre la relació entre la ciutadania i el mar.
- Museu obert i social: voluntat i desig de ser igualitari, inclusiu i accessible a tota la societat.
- Museu innovador i proactiu: nosaltres volem portar el timó i no anar a remolc. Reclamem el nostre lloc.
- Excel·lència i professionalitat: aquesta ha de ser la nostra meta, per a la societat i per a nosaltres mateixos.

Atributs de la Visió 2029

MARITIMITAT

Lideratge en la reflexió social i cultural sobre la relació entre la ciutadania i el mar

- Defensa del patrimoni marítim
- Defensa del medi ambient i responsabilitat de la gestió de residus
- Museu de referència europeu
- Proposta de valor en gestió d'embarcacions històriques d'Europa
- Recerca, transmissió i difusió del coneixement i la cultura marítima

OBERT I SOCIAL

Museu amb voluntat de ser igualitari, inclusiu, obert i accessible a la societat

- Proximitat a la realitat de la societat actual
- Implicació i compromís amb els problemes socials
- Capacitat d'adaptació a la realitat canviant i als interessos dels públics
- Comunicació i transparència per connectar amb col·lectius prioritaris

INNOVADOR I PROACTIU

Museu actiu i proactiu en totes les seves propostes

- Valors de la mar: cultura de l'esforç, treball en equip
- Per definir un rumb de navegació
- En el nivell de coneixement i el bon treball
- En la gestió patrimonial, els continguts i la narració
- Per esdevenir una organització moderna, àgil i innovadora de referència

EXCEL·LÈNCIA I PROFESSIONALITAT

Millora contínua a partir del diàleg permanent amb la comunitat d'usuaris

- Imaginació, ambició, gosadia i transgressió
- Nous models en la proposta d'activitats i canvis en la gestió del patrimoni cultural marítim i la seva difusió
- Mirada oberta, sense prejudicis ni precondicions
- Nous models d'exposició del patrimoni

Pla d'actuació 2024 per línies estratègiques

A continuació, presentem la proposta de Pla d'actuació 2024 ordenada per línies estratègiques, en sintonia amb el pla estratègic. Com es veurà al llarg de l'exposició, és el Museu i el seu equip, en conjunt, qui presenta el pla, sense a penes referències a àrees o unitats, de manera que continuem trencant la visió tradicional de compartiments estancs.

SEMPRE ENDAVANT

Línia estratègica 1

Impulsar la cultura de la mar al voltant d'un centre obert i proper a les persones i compromès amb el medi ambient.

La força de la cultura de la mar pot permetre que l'MMB esdevingui un referent nacional i internacional. La transversalitat de la temàtica marítima facilita la definició de línies d'actuació que menin el Museu a ser universal, accessible, inclusiu i alineat amb els ODS, amb capacitat de transformació social des d'una perspectiva actual, anant més enllà de la visió històrica.

L'impuls de les noves narratives, nous discursos i relats, més socials i més emocionals, és una de les palanques d'aquesta política. L'altra és la incorporació d'una mirada nova, gairebé absent del Museu fins ara, al voltant de la problemàtica actual dels mars i oceans (sostenibilitat, globalització...).

El primer pas és el reforç del paper proactiu de la Direcció General, a través de l'Oficina de Projectes Estratègics. Al llarg del 2024 deixem enrere una gestió de supervivència i passem a una política més activa de posicionament del Museu a l'exterior, de potenciació del sentit de pertinença a l'interior, i de direcció de les grans línies estratègiques definides en el Pla estratègic i en aquest Pla d'actuació.

Tenim el mandat i la voluntat de posar la institució en un lloc preeminent a la ciutat i al país, i al llarg del 2024 les línies d'acció principals són:

A | Museu de referència obert, social, proper i compromès amb les persones i el medi ambient

- Enfortiment de les **relacions permanents amb organismes públics** que tenen competències en matèria de polítiques culturals i patrimonials i que són clau per al posicionament de l'MMB. En el cas de la Direcció General de Patrimoni Cultural - Generalitat de Catalunya, cal potenciar el rol del Museu com a museu d'interès nacional, amb vocació de museu nacional. En el cas de l'Oficina Estratègica de l'Àmbit Litoral – Ajuntament de Barcelona, és necessari assegurar que el Museu té un paper central en la comprensió i la comunicació dels espais litorals de Barcelona. Volem exercir un lideratge en el camp de la cultura i el patrimoni, especialment en el camp dels museus i centres de cultura marítima.
- Programes vinculats a **treballar els ODS**. En la majoria de programes del Museu s'intentarà treballar algun dels punts dels ODS, especialment el que té relació amb els mars i oceans, però també el que fa referència a la igualtat de gènere, entre d'altres. Per exemple, participarem en la 2024 Ocean Decade Conference (Barcelona, 10-12 d'abril de 2024) amb el lideratge de la UNESCO (Intergovernmental Oceanographic Commission). En aquest context, se celebrarà l'Ocean Week, en la qual el Museu tindrà un protagonisme destacat.
- Convertir el nostre museu en una **institució sense barreres**. Un museu que camini cap a l'**accessibilitat universal**, en què la cultura, la llengua, el gènere, la procedència, el nivell cultural o la capacitat adquisitiva, entre d'altres, no siguin mai un problema. Un museu per a nosaltres i per als altres, un museu per a tothom.
- **Projecte Infàmia**. Des de fa uns quants anys, les societats occidentals contemporànies han començat processos d'anàlisi, reflexió i reparació sobre esdeveniments i processos històrics que han afectat la vida de persones, col·lectius i societats senceres. En un panorama general, el rol de les societats occidentals sobre el fenomen de l'esclavatge i el tràfic de persones en èpoques passades ha estat objecte de reflexió, debat i, en alguns casos, de reparació simbòlica, tot prenent formes diverses (exposicions, congressos científics, creacions artístiques de disciplines variades...). Arreu del món, els museus marítims són els principals protagonistes d'aquesta reflexió, que també ha arribat a Catalunya. El Museu Marítim de Barcelona té una missió que ha de fer en aquest sentit.
- Continuació de la **col·laboració amb el premi literari Nostromo** en la seva nova etapa, amb una nova orientació vinculada a la novel·la històrica, amb el suport de l'editorial EDHASA.

B | Visió de futur amb ambició de lideratge

- Per al 2024, proposem, a més a més de les accions concretes, impulsar la **presència del Museu a l'escenari internacional**, mitjançant la participació activa en les organitzacions internacionals de les quals és membre i començar a obrir la mirada cap a Llatinoamèrica i Àsia.
  - **Enfortiment de les relacions amb la comunitat marítima i portuària**, amb:
    - una **presència en els fòrums de discussió** continuada,
    - una **participació proactiva en els grups influents vinculats a la comunitat marítima i portuària**.
    - **Potenciar les relacions amb els agents del sector marítim**, per assumir un rol com a prescriptors d'opinió en matèria marítima, mitjançant la participació activa en els fòrums i grups influents vinculats al sector marítim.
    - Col·laborar amb la Capitania Marítima de Barcelona en el **desenvolupament del Reglamente de Buques Històrics**.
  - Si fins ara hem presentat el nostre capital fonamentat sobre l'edifici i les col·leccions, ara volem afegir-hi el **valor de l'equip humà** com un element que ens pot diferenciar d'altres institucions similars. La tríada edifici-museu-equip ens fa importants, rellevants i, finalment, imprescindibles.
  - Amb el conveni de col·laboració signat el 2023, emprendrem una nova època de col·laboració amb l'**Associació d'Amics del Museu Marítim**. Especialment, hi ha dues línies de gran importància: la participació en projectes conjunts de recerca i la participació dels voluntaris en accions de suport al Museu.
  - **Posar en valor la funció formativa del Museu Marítim de Barcelona**. Volem reivindicar i reforçar la funció formativa que du a terme el Museu, com a espai de pràctiques per a estudiants d'universitats i altres centres en graus, màsters o equivalents. Prepararem un llibre blanc en què es reculli l'experiència fins ara i es valori el nostre rol en la formació de futurs professionals en els camps de la història, la restauració, la museologia, etc.
  - **Candidatura UNESCO. L'art de la navegació a vela llatina i al terç**.

El 2020, l'MMB va proposar obtenir la declaració UNESCO per a l'art de la navegació a vela llatina amb un partenariat format per diferents països mediterranis. En primer lloc, l'MMB i el Museu de la Pesca de Palamós van cercar el suport de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural de la Generalitat. Tot seguit, van presentar la proposta a l'Assemblea General de l'Associació de Museus Marítims del Mediterrani (AMMM) i els museus següents es van adherir al projecte: el Museo della Marineria de Cesenatico, a Itàlia; el Maritime and History Museum of the Croatian Littoral, de Rijeka, la Casa della Batana, de Rovigno, i el Museum of Wooden Shipbuilding, de Betina, tots tres a Croàcia; l'Atelier de Barques, a Paulilles, i el Parc naturel marin du golfe du Lion, tots dos a França; el Museu Marítim de Mallorca, i el Museu Marítim de Barcelona.

Per tal de presentar la candidatura en l'àmbit nacional, el patrimoni ha d'obtenir el reconeixement nacional o autonòmic. Aquest és el cas d'Itàlia, França i Espanya. Actualment, esperem que el líder croat ens indiqui quins procediments administratius cal fer i si podem optar per la candidatura de març del 2024 o del 2025.

ACCIÓ PATRIMONIAL

Línia estratègica 2

Valorar el patrimoni que representa l'edifici de les Drassanes Reials i els fons i les col·leccions del Museu.

El patrimoni de l'MMB és una de les grans fortaleses del Museu. Cal reivindicar-lo per aconseguir que la societat s'identifiqui amb l'edifici i les col·leccions del Museu, mitjançant la seva difusió i l'increment constant de coneixement gràcies a la gestió eficient de les col·leccions, la consolidació del posicionament en l'àmbit de la recerca acadèmica i l'impuls de la investigació sobre les col·leccions del Museu.

A | Valoració de la col·lecció i l'edifici de les Drassanes Reials

Com a **actuacions generals** per aquest any 2024, destacarem:

- Potenciar la **creació, la gestió i la difusió del coneixement** a través del saber acumulat per l'equip tècnic i els recursos materials del Museu. Això inclou la realització d'activitats que posin en contacte el públic amb l'equip del Museu, com ara **Vine a Conèixer** i **Obrim Portes**.
- Potenciar la tasca de generació de continguts destinats als blogs i les xarxes socials, per millorar la **difusió del coneixement de les col·leccions del Museu i de la història i cultura marítimes**.
- Posar en valor els fons i **les col·leccions del Museu**, mitjançant la seva conservació, gestió i exhibició en **exposicions temporals**, assumint les tasques inherents a aquestes actuacions.
- Dur a terme les **tasques inherents a la gestió de fons i col·leccions del Museu**: administrar les cessions temporals d'objectes de la col·lecció i les noves adquisicions.
- **Atendre les consultes formulades per les persones usuàries** sobre els fons i les col·leccions del Museu i les qüestions relacionades amb els camps d'expertesa del Museu i el seu personal tècnic.

LES DRASSANES REIALS DE BARCELONA COM A ELEMENT PATRIMONIAL

Cal donar un nou impuls al **programa DRASSANES REIALS COM A PATRIMONI IMMOBLE**, incentivant la recerca sobre l'edifici, establint aliances internacionals i projectant la recuperació integral de l'edifici.

Fa molt poc, a iniciativa dels professors Luca Zan (University of Bologna) i Pegram Harrison (Oxford University), s'ha posat en marxa un projecte sobre la revaloració dels antics arsenals històrics, amb el títol **European Historical Shipyards (EHS)**. Donat que els intents anteriors d'impulsar una xarxa de drassanes històriques i monumentals de la Mediterrània no ha reeixit, per diferents raons, entre els quals un problema de projecte, proposem seguir de prop i participar activament en aquesta iniciativa, per tal de veure si pot tenir més futur que els intents anteriors.

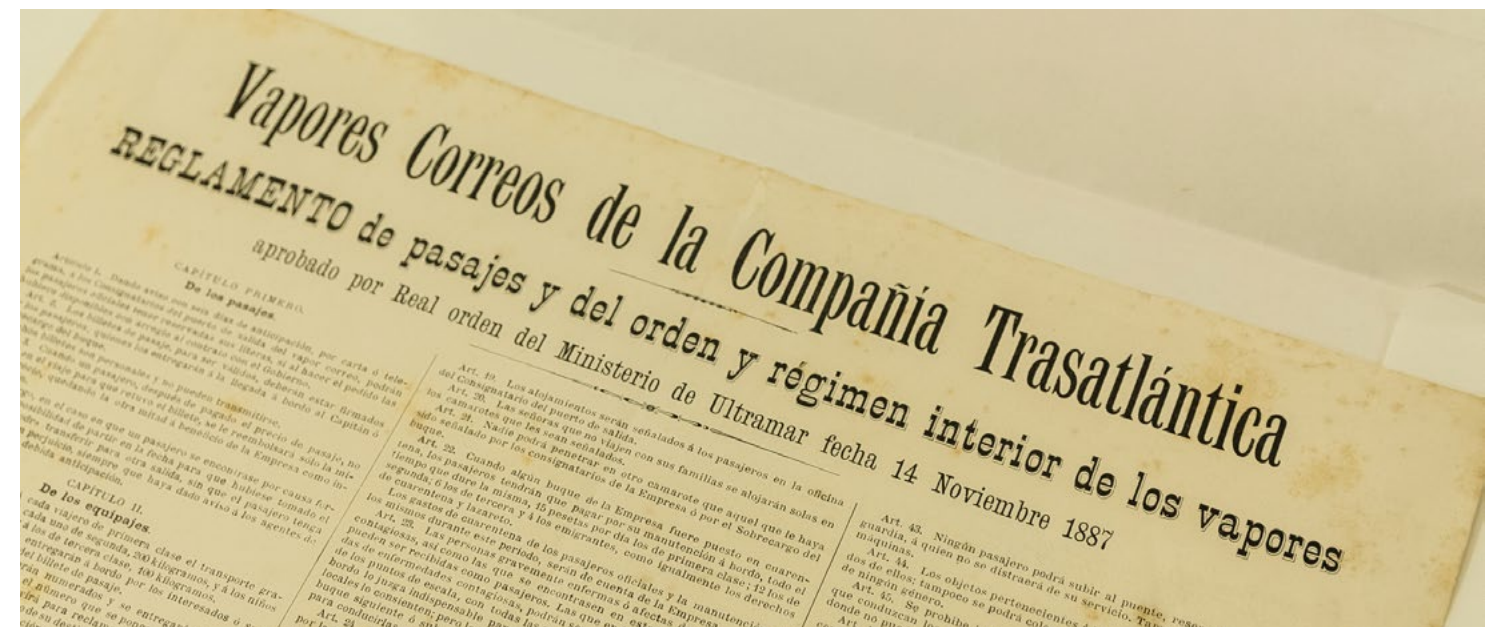
Programa DOCUMENTACIÓ AL DIA

L'objectiu del programa DOCUMENTACIÓ AL DIA és tenir les col·leccions i els fons patrimonials del Museu perfectament documentats, registrats i accessibles al públic, posant al dia els registres i millorant les descripcions, reunint dades disperses, etc. La tasca de documentació de les col·leccions és part del mandat del Museu i no té fi, i caldrà preparar la licitació del servei de suport a la documentació.

- Sol·licitar, gestionar i justificar la **subvenció per a l'inventari i la documentació** dels béns culturals que integren els museus catalans, que anualment concedeix el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Definir i aprovar un **nou protocol sobre inventari** de les col·leccions.
- Preparar i adjudicar la **licitació d'inventari de les col·leccions**. Per tal de fer front a les necessitats de contractació de serveis externs vinculats amb la documentació, cal preparar una licitació per dos anys amb el concepte genèric de "treballs de catalogació del fons", que permetrà tenir al dia el registre en alguns casos i gestionar materials pendents de catalogació:
  - col·leccions (corresponen a entrades noves al llarg del 2024)
  - plànols (corresponen a entrades noves al llarg del 2024)
  - cartografia (corresponen a entrades noves al llarg del 2024)
  - fons de documents (corresponen a entrades noves al llarg del 2024)
  - arxiu fotogràfic (fotografies pendents de catalogació)
  - fons d'empreses (pendent de catalogació de Talleres Nuevo Vulcano; Proname)
- En el marc de les activitats de **catalogació de fons i col·leccions**, les tasques més importants són:
  - Definir el protocol de tesaurus de lloc.
  - Revisar, a la base de dades de documentació, la implementació dels tesaurus de lloc i de matèries.
  - Implementar el tesaurus terminològic al RIM: lloc, matèries, material i tècnica, i nom de l'objecte.
  - Extraure, analitzar, revisar i implementar el tesaurus d'àrea geogràfica. Implicarà incloure-hi accidents geogràfics i ampliar la geografia física del tesaurus de lloc.
- Catalogació de nous fons fotogràfics provinents de les adquisicions dels darrers anys, com la col·lecció de vela oceànica Nandu Muñoz.
- Revisió de la **implementació del tesaurus d'àrea geogràfica a la col·lecció de cartes nàutiques**, atès que aquest tesaurus és especialment important considerant el percentatge altíssim de cerques que es fan per a aquest camp.
- Revisió de la **implementació dels nous tesaurus al RIM, a la col·lecció de documents**.
- **Documentació dels fons patrimonials de l'arxiu del Museu**: introducció de dades al camp Matèries sobre més de 40.000 fitxes del RIM.

GESTIÓ DE FONS I COL·LECCIONS

- Contractació dels **serveis de transport i moviment d'objectes i exposicions**.
  - Redacció del **Dossier de gestió de col·leccions** com a eina de suport a la gestió de fons i col·leccions patrimonials dels museus de l'XMMCC (polítiques, procediments, diagrames, models i implantació de tesaurus del Getty Research Institute).
  - Incorporació als nostres **fons de Veus de la Mar** de les entrevistes sobre personal de Traslàntica i Trasmèditerrànea que s'estan fent des del VilaMuseum de Vila Joiosa.
  - Preparació de la licitació de les **assegurances de les embarcacions** que componen la flota del Museu.
  - Redacció del **Pla d'emergència de les embarcacions menors**.
  - Redacció d'un **Pla de manteniment i seguretat per a cadascuna de les embarcacions**, d'acord amb el mestre d'aixa i els responsables de manteniment.
  - Redacció del **Pla d'usos de les embarcacions** de l'estol del Museu.
  - Elaboració de la **proposta de reforma de preus públics** per als usos i activitats públiques del pailebot Santa Eulàlia i, si s'escau, també de les altres embarcacions de llista 8a.
  - Implementació del sistema de **control periòdic i de seguiment del contracte navilier-gestor**, en la part del manteniment de les embarcacions, gestió de la documentació, gestió de les tripulacions i pressupostària.
  - Redacció dels **plecs de prescripcions tècniques per a les licitacions** necessàries relacionades amb la flota del Museu: carenades i manteniments correctius, i obres i inversions de millora.
  - **Coordinació dels calendaris de navegacions i activitats** de manera proporcionada i assolible. Cal coordinar les activitats, sortides i navegacions de les embarcacions de gestió mixta que origina l'Àrea d'Educació i Activitats, amb l'empresa gestora naval contractada, i sistematitzar l'intercanvi d'informació entre les àrees implicades.
  - **Elaboració d'un projecte de viabilitat per al Far Barcelona**, a fi de trobar la solució als problemes de conservació, operativitat i gestió que experimenta.

DIFUSIÓ I VALORACIÓ DELS FONDS I DE LES COL·LECCIONS

- Pel que fa a les **col·leccions fotogràfiques**:
  - Continuar la línia activa d'organitzar **activitats de fotografia per a tots els públics**, com ara una edició nova del taller de fotografia de mar: Curs d'introducció a la fotografia de mar per a joves; el VIII Taller Fotos en conserva. Primeres pautes de conservació, arxiu i digitalització per al públic, organitzat per l'associació Fotoconnexió; participar en les activitats Obrim portes i Vine a conèixer i en l'exposició sobre la Copa Amèrica, i organitzar les quatre sessions anuals d'identificació de fotografies de mar, una de les quals dedicada a identificar vaixells i regatistes de la Copa Amèrica.
  - Publicacions: es preveu afegir **continguts nous per al Manual 7 de l'MMB**, "Interpretar la fotografia de mar. Pautes per a la seva identificació", amb la col·laboració d'alguns voluntaris de fotografia.
- La **Biblioteca** és un servei flexible i obert, que s'ajusta a les necessitats dels usuaris. No tenir un horari d'obertura fix, sinó ajustat a l'usuari, permet una atenció personalitzada, controlar més bé l'accés i un treball intern amb un grau més elevat de concentració i agrupació de les tasques per categories. Les activitats de difusió i valoració dels fons bibliogràfics i del servei de biblioteca són:
  - Amb l'objectiu d'**augmentar la visibilitat de la biblioteca**:
    - **Formació sobre la biblioteca adreçada als auxiliars de museu**. L'objectiu és que aquest col·lectiu pugui contestar preguntes formulades pels visitants de l'MMB relatives a la biblioteca (serveis, accés, tipologia dels fons, etc.). Es pensa en una formació de 90 minuts (en dues sessions de 45 minuts, o el que es consideri més favorable).
    - Aprovació del **Reglament de préstec** i la **Carta de Serveis de la Biblioteca**, que ja es van modificar el 2022.
    - **Campanya dirigida a captar voluntariat**. Cal insistir en la formació als voluntaris per tal que coneguin bé els serveis i el funcionament de la biblioteca.
    - Impuls ferm de les **activitats organitzades des de la biblioteca**. A més del consolidat **Club de lectura**, continuarem fent activitats de foment de la lectura i de coneixement del fons de la biblioteca. Presentacions de llibres, xerrades i tallers. Totes aquestes activitats s'agruparan amb el títol **Onades literàries**, que consistirà en: cinc sessions del Club de lectura (gener, març, maig, octubre i novembre) i cinc diàlegs amb autors relacionats amb els llibres. Els dos primers diàlegs ja estan programats i cal concretar dates. El del mes de febrer porta el títol «El centre de les terres: corsaris, pirates i esclavatge a la Mediterrània del segle XVI», i el de l'abril, «Onada dedicada a l'America's Cup».
    - Activitats paral·leles que es relacionin amb els llibres llegits al Club (visites a àmbits del Museu i a les seves peces, visites a altres institucions, a exposicions, teatres, cinemes, rutes, etc.).
    - Implicar la biblioteca com a suport informatiu quan es preparen les exposicions i perquè aportin materials dels fons bibliogràfics per ser exposats, així com l'adquisició de llibres per ser consultats al final de l'exposició.
    - Actualitzar o adaptar les guies temàtiques com a complement al programa d'exposicions del Museu.
  - **Arribar a un públic més ampli i fidelitzar l'usuari**
    - Acollim les valises del Sistema Nacional de Lectura Pública. Això permet el préstec interbibliotecari amb les biblioteques públiques de Catalunya. Aquest gest també permet augmentar la visibilitat de la biblioteca.
    - Donar a conèixer com funciona la biblioteca i els seus recursos. Crida a la participació dels usuaris, detectar les seves necessitats i expectatives, així com els seus interessos, i estudiar les seves propostes.

— Millorar els fons físics i digitals

- Exposar els llibres de la manera més atractiva possible. Adherir un codi QR als prestatges per als fons que són al magatzem amb la nota "Més informació", que remeti a aquella part temàtica del catàleg. I també un codi QR al prestatge corresponent per matèria dels llibres electrònics i al porta-revistes per a les revistes en format digital.

— Pel que fa als **fons cartogràfics**:

- Redacció del guió de l'exposició següent sobre la col·lecció de cartografia històrica que s'ha de fer el 2025.

— Pel que fa als **fons patrimonials de l'arxiu del Museu**:

- Treballar en el projecte de presentació del fons dels bastaixos.

— Pel que fa a l'**estol del Museu**:

- Col·laborar amb les embarcacions, sobretot amb el *Santa Eulàlia*, i amb els actes i les actuacions derivades de la celebració a Barcelona de la 37a Copa de l'Amèrica.
- Proposar el disseny d'una exposició a la bodega del *Santa Eulàlia* sobre els pailebots de la Mediterrània.
- Proposar i dissenyar activitats de formació en vela tradicional, i en especial, en vela llatina.
- Reformar els continguts sobre l'estol d'embarcacions al web i unificar els criteris.

— Respecte de l'**arxiu general** del Museu:

- Desenvolupar dues exposicions noves de la sèrie "**Gotes d'Arxiu**", amb els títols «Les relacions internacionals de l'MMB a través dels seus documents (1941-1993)» i «Actuacions arquitectòniques a l'edifici de les Drassanes».
- Organització de **visites organitzades a l'Arxiu** per fer conèixer la informació custodiada i conservada a l'Arxiu de l'MMB.

B Conservació i restauració de fons i col·leccions

L'objectiu principal de l'equip del Museu dedicat a la conservació preventiva i la restauració és vetllar per l'estat de conservació de tots els béns patrimonials que custodia l'MMB, tant els propis com els aliens.

Per dur a terme aquestes fites, es revisa de manera habitual l'estat de conservació dels béns i es millora mitjançant l'optimització dels sistemes d'emmagatzematge i dels espais expositius; es revisen els registres climàtics, se supervisen les tasques de manipulació, es fa un seguiment dels béns que són cedits en préstec i es perfeccionen la gestió i la realització de la documentació.

Quan els béns ho requereixen, s'hi efectuen intervencions de conservació curativa o de restauració. Les tasques s'articulen al voltant de dos grans eixos: la conservació preventiva i la restauració. Moltes són tasques habituals que es van adaptant a les necessitats i a la programació del Museu, i també se'n fan d'altres que s'estructuren com a projectes.

El 2024 es reprendran tots els treballs que van quedar a mitges o que no es van començar. Cal assenyalar que, durant l'any 2024, les actuacions de conservació-restauració estaran supeditades a les noves exposicions i activitats que es programin, especialment la que s'organitzarà amb motiu de la Copa de l'Amèrica.

CONSERVACIÓ PREVENTIVA

- **Redacció del Pla de conservació preventiva integral de l'MMB.** Per poder tenir una visió completa de la situació, establir prioritats i gestionar millor els recursos necessaris, es proposa elaborar el Pla de conservació preventiva integral de l'MMB. Es reprèn la feina, perquè durant el 2023 no s'hi va poder treballar. Es trigarà quatre anys a elaborar completament aquest pla. Caldrà treballar en equip amb els tècnics responsables de tots els fons patrimonials per tal d'establir prioritats d'intervenció i per completar l'elaboració i l'aplicació dels protocols relacionats amb la preservació del patrimoni material. L'any 2024, les actuacions se centraran, bàsicament, a constituir el grup, cercar la documentació, consensuar l'estructura del pla i definir les línies de treball.
- **Redacció del Pla de manteniment preventiu i seguretat de cadascuna de les embarcacions,** d'acord amb el mestre d'aixa i els responsables de manteniment.
- **Les intervencions de conservació preventiva habituals** que es duren a terme són:
  - Col·laborar en les tasques relacionades amb les exposicions temporals que es porten a terme al Museu, tant pròpies com alienes: es revisa l'estat de conservació de les peces que hi participen i s'hi intervé sols si és necessari per exposar-les. També s'avaluen els sistemes expositius, se supervisen les condicions climàtiques, s'elaboren els suports necessaris i s'intervé en la seva instal·lació.
  - Fer les primeres actuacions de recepció, manipulació i neteja de les donacions noves o de les adquisicions, així com la documentació relacionada amb el seu estat de conservació a partir del moment en què estiguin registrades.
  - Revisar l'estat de conservació tant de les peces exposades com de les emmagatzemades. Si es detecten processos de degradació, es valorarà quina intervenció cal fer-hi.
  - Netejar totes les peces exposades sense vitrina anualment.

- **Projecte de neteja de les peces ubicades al segon bloc de compactes de l'entresolat SR-1, i neteja del mobiliari.**

L'any 2023, no es van poder dur a terme alguns dels projectes plantejats per a aquell any per manca de pressupost i, per tant, es tornen a planificar algunes de les actuacions relacionades amb la neteja i l'aplicació de millores als fons ubicats al segon bloc de l'entresolat de l'SR-1 (compactes 117-133). Per poder portar a terme aquestes tasques caldrà:

- Redactar els documents necessaris per licitar la contractació de dos restauradors/res externs durant quatre mesos.
- Instal·lar un equip informàtic a les dues plantes de l'SR-1 o disposar d'un ordinador portàtil a l'SR-1.

- **Seguiment de les dades climàtiques.**

Es continuarà fent el seguiment dels registres de temperatura i humitat relativa amb 22 sensors que funcionen via wifi, distribuïts a les sales de reserva i a les d'exposició. Tenim pendent el fet de donar accés de consulta a tots els tècnics que gestionen fons patrimonials i acabar la instal·lació dels sensors als magatzems de Navàs.

- **Intervencions de conservació preventiva i curativa.**

A la planta baixa de la **Sala de Reserva 1** i la **Sala de Reserva 3** les actuacions seran les següents:

- Revisar l'estat de conservació de la meitat del fons de pintura i fer intervencions de conservació preventiva. Caldrà que hi participin un o dos estudiants en pràctiques.
- Continuar amb el condicionament de la col·lecció d'indumentària.
- Prosseguir amb les tasques de millores en el condicionament i en el sistema d'emmagatzematge dels teixits de gran format ubicats a l'SR-1_94.
- Continuar amb el condicionament del fons de col·lecció en suport paper.
- Netejar, documentar l'estat de conservació i emmagatzemar tots els objectes que han entrat a formar part de les col·leccions a mesura que es vagin registrant, com és el cas dels Fons Pi i Sunyer.

Als **fons cartogràfics** del Museu:

- Netejar, restaurar, condicionar cent cartes per poder fer-ne la digitalització l'any següent. En aquestes, s'hi inclourien les cartes per a l'exposició de Cartografia prevista per al 2025.

Als **fons patrimonials de l'arxiu** del Museu:

- Fons Proname: tractament de 90 caixes d'arxiu normalitzades (números 797-886). Comprèn l'eliminació d'elements plàstics i metàl·lics, la neteja en sec, la instal·lació en carpetes i caixes de conservació i la comprovació/millora de la descripció de les unitats documentals al RIM.
- Fons Talleres Nuevo Vulcano: actuació en 594 caixes normalitzades d'arxiu (números 1-578, 580-582, 593-605, que correspon a 2219 agrupacions documentals). Comprèn l'eliminació d'elements metàl·lics i plàstics, la neteja en sec i el canvi de carpetes i caixes per unes altres de conservació. Creació de les fitxes descriptives de cada unitat documental gràfica escanejada el 2023, que representa un volum d'unes 900 fitxes. També TNV: digitalització de 280 plànols d'Astilleros de Tarragona, si finalment no es poden fer el 2023, per no tenir-los aplanats a temps.

A les **col·leccions documentals** del Museu:

- Netejar, restaurar i condicionar les caixes de formats especials 99905 i 99907, que contenen un centenar de documents. I els derroters 114D, 117D i 119D per tal de poder fer la digitalització de tota la col·lecció de derrotes.
- Amb l'objectiu de millorar el condicionament d'aquesta col·lecció es preveu canviar 50 caps de cartó normal per caps de conservació.

— Milllores dels espais expositius.

- Participar en els processos de millora que s'estan duent a terme per tal de reformar l'exposició «Drassanes i galeres», «Catalunya mar enllà» i «7 vaixells, 7 històries».
- Cercar solucions per exposar els models sense vitrines dins de caixes-vitrines o contenidors per optimitzar les seves condicions expositives i minimitzar possibles degradacions.
- Cercar mesures correctores a l'exposició de «Les Sorres X» a fi de millorar les condicions climàtiques d'aquest espai. Valorar redirigir l'aire climatitzat de les naus cap a aquest espai (on no hi ha cap sortida d'aire climatitzat).

RESTAURACIÓ

Deixant de banda possibles urgències o necessitats no previsibles, els treballs de restauració que cal fer seran els següents:

- A la planta baixa de la **Sala de Reserva 1** i la **Sala de Reserva 3**:
  - Intervencions dels fons en suport paper triats per digitalitzar-los.
  - Continuació de la restauració del model de la motonau Ernesto Anastasio.
  - Muntatge i emmarcament del plafó de rajoles del s. XVIII amb núm. inv. 11002.
  - Intervencions puntuals per a la millora de la conservació del fons de pintura no exposat.
  - Restauració de les peces que ho requereixin i que participin en l'exposició «La infàmia» i en les exposicions relacionades amb la Copa Amèrica i qualssevol altres que s'organitzin.
  - Restauració de les peces que es demanin en préstec, si és necessari.
  - Entelatge lliure del quadre de grans dimensions El port de Barcelona, de E. Sivillà núm. 3877.
  - Acabar la restauració de l'esfera núm. inv. 170.
  - Proposta i tractament de les peces de metall de l'Ictineu II.
  - Proposta i tractament de dues àncores i millora del sistema expositiu de l'àncora del jardí.
  - TNV: avaluació d'una possible actuació sobre els plànols en tubs originals.
  - TNV: ingrés de negatius i positius de Villaronga. Urgència de cara al suport. Contractació externa, no tenim pressupost.
  - Traslàntica: de cara a una futura campanya/projecte de digitalització.
- A la **drassana tradicional** del Museu:
  - Flota: licitar i executar el projecte de restauració del *Far Barceloneta*.
  - Acabar els treballs de restauració del *Pollux*.
  - Acabar la restauració i la motorització de la *Santa Espina*, fins a varar-la i navegar.

C Sinergies en recerca al voltant de la mar

LA RECERCA I LA GENERACIÓ DE CONEIXEMENT

L'objectiu general d'aquesta acció estratègica és impulsar el paper del Museu com a centre de recursos per a la recerca sobre cultura i patrimoni marítims, mitjançant la generació de coneixement, d'eines i de productes al servei de la societat i, especialment, de la comunitat científica i investigadora.

- L'instrument principal és l'**Observatori Permanent d'Història i Cultura Marítimes de la Mediterrània. De fet, és un acord amb la Universitat de Barcelona**. Es tracta d'una marca que, al llarg del 2024, cal reformular, entre altres coses, per obrir-lo a la col·laboració amb altres universitats. Ha esdevingut més aviat una marca, i cal revisar la seva missió, visió i objectius. Treballarem en una proposta de canvi de nom.
- En una altra dimensió, mantindrem la col·laboració amb l'Institut Ramon Muntaner, que ens posa en relació amb els centres d'estudis, i amb el qual organitzarem la **IX Jornada de Recerca Local, Patrimoni i Història Marítima**, amb la voluntat de donar difusió a la recerca que s'està fent al país, i servir de punt de trobada i d'intercanvi d'idees i projectes entre les persones que investiguen en aquesta temàtica.

FOMENT DE LA RECERCA

Per tal d'incentivar la recerca de qualitat, continuarem treballant en la convocatòria i el seguiment dels premis de recerca que promou el Museu. Es preveu mantenir els premis ja consolidats, l'un per a investigadors novells per tal d'animar la recerca en temes marítims, i l'altre per a investigadors experts:

- **VIII Premi de recerca Antoni de Capmany** per a treballs de màster defensats en els últims dos cursos acadèmics a la Universitat de Barcelona, de ciències socials i de temàtica marítima.
- **XXV Premi de recerca Ricart i Giralt**, que convoquen el Museu Marítim de Barcelona i l'Institut Ramon Muntaner, amb l'objectiu d'estimular les recerques en el camp de les ciències socials relacionades amb la cultura i el patrimoni marítims en l'àmbit de la costa catalana. És un premi que es concedeix a un projecte de recerca que s'ha de fer al llarg d'un any.

PROJECTES DE RECERCA

- **Projecte de recerca sobre les Drassanes Reials de Barcelona.**
  - Tancarem el **projecte de planimetria georeferenciada de les Drassanes Reials**, que va quedar pendent de tancar i ara ja és possible fer-ho. No es va poder acabar quan van concloure les excavacions perquè encara no es disposava de les darreres planimetries aixecades pels equips d'arqueòlegs que van treballar-hi entre 2010 i 2013. Es replanteja la substitució del programari Miramón per un altre més senzill i accessible.
  - En aquest marc, també es preveu treballar en la **preparació d'un gran congrés internacional sobre drassanes i galeres**, que se celebraria el 2025, per tal de reivindicar i promocionar el rol de les Drassanes Reials de Barcelona.
- **Projecte Compañía Trasatlántica**
  - **Creació d'un portal web.** Caldrà subscriure un contracte amb un investigador per tal de posar ordre als materials diversos i cercar recursos sobre la companyia en altres institucions, els quals s'haurien d'incorporar al projecte. S'haurien de fer diferents gestions amb les institucions implicades, sol·licitud de permisos o formalització de col·laboració, i dur a terme un primer emplenament de textos introductoris dels diferents apartats, així com la càrrega d'informació.
- **DiplomatiCon**
  - DiplomatiCon és un projecte internacional entre cinc universitats o centres d'estudi (Universitats de Lieja i Anvers a Bèlgica, IMF-CSIC Universitat de Barcelona i Universitats de Molise i Bolonya a Itàlia). El projecte investiga les relacions diplomàtiques, culturals i econòmiques a la Mediterrània entre mitjans del segle XIII i començaments del segle XVI. Un dels productes proposats és l'**organització d'una exposició i dues conferències internacionals al Museu Marítim de Barcelona el novembre del 2027**.
- **Projecte PortADA**
  - Participació en el projecte que estudiarà la **vinculació entre diferents ports – ciutats a través del comerç i el tràfic als processos de globalització**. Es tracta dels ports de Barcelona, Marsella, l'Havana i Buenos Aires. El projecte se centrarà en el marc cronològic del canvi tecnològic de la vela al vapor, entre les dècades de 1850 i 1910.
  - Estarà format per un equip d'una trentena de professionals que treballarà per extreure les dades, crear una base de dades i, mitjançant eines d'humanitats digitals, analitzar-les. S'estudiaran els intercanvis, els empresaris, el canvi tecnològic, les trajectòries professionals i la història cultural. I també està previst dissenyar la transferència del coneixement generat. Tots els resultats s'hauran de difondre i donar a conèixer; és en aquest aspecte en el qual l'MMB col·laborarà més activament. Per assegurar l'èxit del projecte, es preveuen un seguit de **trobades dels diferents equips. Per al 2024 està prevista la primera a Buenos Aires, en la qual l'MMB participarà**.
- **Generació de fons orals (Veus de la Mar)**
  - Es treballarà principalment sobre la marina mercant.
  - Es continuaran organitzant les **Tertúlies marítimes mensualment**, amb l'enregistrament de les converses temàtiques amb oficials de la marina mercant i personal de navilieres jubilats.

RECERCA SOBRE LES COL·LECCIONS I SOBRE CONSERVACIÓ PREVENTIVA I RESTAURACIÓ

Volem impulsar amb força la realització de petites recerques vinculades a les col·leccions, i comunicar-ne els resultats pels mitjans més adequats.

- Contactar amb diferents museus marítims per tal de crear un **grup de treball d'especialistes en la restauració de models**. La manca de formació específica en l'àmbit de la restauració de models fa que calgui compartir experiències, cursos i formació específica. Aquests primers contactes podrien anar encaminats a organitzar, en un futur, una trobada professional a Barcelona el 2025.
- Prosseguir les línies de col·laboració obertes el 2023 en relació amb els **exvots mariners** (Universitats de Lisboa i de Sevilla, i diversos museus portuguesos i llatinoamericans) i per al període 2025-2027, les embarcacions tradicionals del sud-est asiàtic (Universitats de Filipines i de Hèlsinki).
- Continuar amb la realització d'**anàlisis i estudis dels materials** dels béns patrimonials i de les seves alteracions abans de restaurar-los, o per millorar-ne les condicions de conservació preventiva. Aquests estudis completen els dels fons patrimonials.
- Elaborar un **conveni entre l'MMB i el grup d'anàlisis de materials de patrimoni cultural de la UPC**.
- Continuar amb el projecte de recerca de les **eflorescències del derelicte Les Sorres X**.

DRASSANA, REVISTA DEL MUSEU MARÍTIM

La revista *Drassana* ha fet un gran salt endavant amb la seva implementació en la plataforma OJS (Open Journal Systems), que contribueix a la consolidació del Museu com a centre promotor de la recerca en història i cultura marítimes. Alhora, la revista és l'eix de la divulgació dels projectes de recerca que l'MMB impulsa o als quals dona suport.

Després d'un procés continuat de millora i consolidació de la revista com a publicació científica de prestigi, la revista *Drassana* va fer un gran salt endavant amb la seva implementació en la plataforma OJS (Open Journal Systems) i la inclusió als índexs ERIHplus i DOAJ. Aquest pas representa també la majoria d'edat del Museu com a centre promotor de la recerca en història i cultura marítimes. Millora del posicionament de la revista, amb l'obtenció d'una qualificació més alta en els índexs en què ja ha estat inclosa.

Les actuacions següents seran:

- Gestió de l'obtenció del **Segell de qualitat FECYT** al Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats, en la convocatòria vinent del segell, prevista per al 2024.
- **Gestió editorial, maquetació i edició en format digital** a través del portal en línia de revistes científiques sobre OJS, seguint els estàndards d'aquestes revistes, com ara la gestió de les còpies de seguretat, la generació de metadades de preservació digital i el manteniment dels protocols d'interoperabilitat, mitjançant l'externalització corresponent.
- **Potenciar les possibilitats de la plataforma OJS** com a mitjà de promoció de les accions de recerca i de les publicacions del Museu i, en general, dels projectes de recerca que l'MMB impulsa o suporta, i que han permès incorporar la nostra institució al conjunt de recursos per a la producció i difusió de la recerca.
- L'any vinent publicarem el **número 32 de la revista** i s'estudiaran les possibilitats de fer una sol·licitud d'inclusió en algun altre índex internacional, així com estratègies per augmentar la visibilitat i les citacions de la revista.

PENSAR EN DIGITAL

Línia estratègica 3

Estratègia digital: impulsar la transformació digital maximitzant les oportunitats que ofereix la tecnologia.

L'estratègia digital de l'MMB s'ha d'afrontar de manera transversal: incidint en tots i cada un dels àmbits d'actuació, sigui de cara al públic o internament. Cal utilitzar la tecnologia digital per construir un vincle més ferm entre les col·leccions de l'MMB i la ciutadania, i aprofitar-ne les oportunitats per millorar el treball i la implicació dels equips.

El repte és doble i ja ha de començar durant el 2024: un procés lent però ferm de conscienciació i de mentalització sobre aquesta visió digital del futur, i l'encàrrec d'un Pla estratègic digital específic, si la situació pressupostària ho permet.

A Digitalitzar per compartir. Utilitzar la tecnologia digital per construir un vincle més ferm entre el Museu i la ciutadania.

Volem impulsar el programa de digitalització de les col·leccions: presentar el pla de digitalització de fons i col·leccions (en preparació des de fa temps) i millorar l'explotació dels fons i de les col·leccions del Museu en entorns digitals.

— Col·leccions a l'abast de tothom

- Digitalització de 280 plànols del **fons Talleres Nuevo Vulcano** (Astilleros de Tarragona).
- Fer la previsió i el seguiment de la fase de **digitalització en curs del fons de cartografia marítima**, prevista en el pla de digitalització de la col·lecció i aplicable al projecte d'exposició temporal sobre els fons prevista per al 2025-2026.
- Continuar amb la digitalització i els tractaments de conservació-restauració de fons fotogràfics d'adquisició recent o de fons pendents d'intervenció, com els **àlbums fotogràfics de Pau Audouard**.
- Digitalització a demanda segons les necessitats i demandes de les persones usuàries.

— Digitalitzar la feina feta per tal de conservar experiència i coneixement

- Digitalitzar i incorporar a Museumplus les **fitxes i els informes de conservació i restauració**, en format paper. Una part de la documentació dels processos de conservació preventiva i de restauració anteriors al 2005 (fitxes, informes de restauracions externes, fotografies en paper i diapositives) encara estan en suport paper o en disquets de 3,5 polzades. Abans no es perdi l'accessibilitat a aquest format, aquesta documentació s'ha de recuperar i incorporar al registre Museumplus. Les feines anteriors a aquella data, en què es va crear la base de dades Fitxes Restauració, forma part de l'historial de les peces i s'ha d'incorporar al registre oficial. Aquesta actualització, pendent des de fa temps, permetrà tenir al dia els registres de restauració. Cal fer una contractació externa o en pràctiques de documentació.

— Biblioteca digital del Museu

- Vincles a tots els articles de temàtica marítima dels grans repositoris de publicacions científiques (Academia, Google Academics, TDX...).
- Continuar amb la digitalització de materials de domini públic. Tenint en compte el document que analitza l'ordre prioritari, els primers títols haurien de ser: *Revista marítima: quincena de intereses marítimos y comerciales*, núm. 1 - núm. 25, 15 d'abril de 1877-23 d'agost de 1881, i *La España marítima*, 1839-1841.

— Arxiu general del Museu:

- **Digitalització del fons del Museu Marítim de Catalunya** i incorporació al web perquè la ciutadania ho pugui utilitzar i consultar a l'apartat Col·lecció en línia.

COMUNICACIÓ DIGITAL

Disposar de continguts de qualitat és clau per a l'eficiència en la comunicació. Juntament amb les altres àrees del Museu, proveïdores de continguts per a la pàgina web i els altres canals de comunicació digital, l'Àrea de Comunicació i Màrqueting contribueix a la generació de nous continguts i a la millora dels continguts actuals, per a la qual cosa es preveu la **virtualització de les exposicions temporals** en diversos formats; i la **creació de continguts audiovisuals** mitjançant l'encàrrec de reportatges i sessions fotogràfiques i filmacions.

També es reforçarà la presència digital a plataformes com ara **Google Arts & Culture**, amb l'aportació de més contingut a la col·lecció digital o la creació d'exposicions virtuals noves. D'altra banda, es continuarà desplegant una activitat intensa als **canals de les xarxes socials del Museu**, tot originant accions participatives, de manera que s'incrementi l'impacte entre la comunitat d'usuaris i s'aconsegueixi ampliar els objectius de públic amb els quals s'interactua.

— Difusió a través dels mitjans digitals.

- Enviament de **butlletins electrònics** amb quatre tipologies: butlletí quinzenal amb informació general del Museu, que inclou les adquisicions noves de la Biblioteca; butlletí infantil Patapum, mensual; butlletí per a la comunitat educativa, trimestral, i butlletí inclusiu, amb activitats i notícies adreçades al públic amb alguna disfunció física o mental.
- Renovació i actualització de la **presència del Museu a les xarxes socials**, amb campanyes específiques per donar a conèixer els fons del Museu, tant de les col·leccions com de l'Arxiu fotogràfic (seguint el model de #TresorsMMB) i amb campanyes per visibilitzar la feina de departaments com ara Restauració i Conservació Preventiva.
- Política de **desmaterialització de la comunicació**: proposta de tenir tots els fullets en format digital a la pàgina web, amb l'objectiu que els usuaris es puguin descarregar el document. Així s'evitaran despeses en paper i es contribuirà a protegir el medi ambient.

— Millora del lloc web del Museu

- Actuacions de millora que permetin **navegar-hi correctament en diferents dispositius**.
- **Millora de la comunicació per a persones amb deficiències visuals o auditives**. Per exemple, afegint una descripció a les imatges, per a les persones amb discapacitat visual.
- Continuar amb la política de **digitalització de les exposicions mitjançant tours virtuals**.

— Increment i millora dels continguts digitals

- Com a estratègia de difusió per tal d'arribar a més públic, i principalment al públic investigador, es preveu **potenciar la publicació en digital**, encara que es facin exemplars en paper, concebre'ls per ser difosos a la xarxa, amb llenguatge digital. Això ens ajudarà a millorar el posicionament en les cerques de bibliografia i facilitarà l'accés als continguts.
- **Reportatges fotogràfics** per renovar la imatge del Museu al web i a les xarxes socials. Necessitem imatges noves dels espais del Museu: exposicions permanents i espais de lloguer, així com imatges noves de l'edifici i de les embarcacions, especialment del pailebot Santa Eulàlia. L'últim reportatge de fotos es va fer el 2017.
- **Reportatges de vídeo**. Amb la mateixa intenció, cal renovar la imatge del Museu als mitjans audiovisuals i a les xarxes socials. S'han de crear vídeos nous de les exposicions, de la feina interna i de l'edifici. Cal adaptar-se a les noves tendències en comunicació digital, i una d'aquestes seria augmentar els continguts en format vídeo a les xarxes. Cal treballar en aquesta línia, en campanyes de difusió de les nostres activitats (internes i externes) a partir del format audiovisual.

- **Visita virtual del pailebot Santa Eulàlia**, ateses les possibilitats que ofereix l'eina de virtualització per identificar parts i completar la informació amb documents en format PDF, enllaços o vídeos. Per tant, es podrien identificar les veles i les diferents parts: timó, campana, castell de proa, etc., i completar-ho amb molts recursos en línia.
- Aportació de **noves peces i continguts a la plataforma Google Arts & Culture**.
- Desenvolupar una **política d'exposicions virtuals**, a partir de l'experiència que ens proporcionarà el disseny i la producció de l'exposició virtual «Retrats de vaixells», un projecte vinculat a l'exposició temporal organitzada pel Museu el 2023.
- Impulsar l'estudi per a la implantació del **sistema d'audioguia del Museu** utilitzant el terminal del visitant.

B Aprofitar les oportunitats que ofereix la tecnologia per millorar l'eficiència i la qualitat de productes i serveis.

Cal repensar, amb visió estratègica, l'arquitectura de sistemes i equips informàtics. És necessari pensar en clau de transformació digital i no únicament de gestió del present. El Museu arrossega un problema important pel que fa a la dotació de personal responsable de l'estructura tecnològica de la institució. Cal resoldre aquest problema no només per poder fer un salt endavant en la dimensió digital, sinó per garantir la mera supervivència tecnològica.

Necessitem abordar la plena digitalització de l'organització, desenvolupant les capacitats dels equips del Museu, millorant-ne els recursos materials (programari i maquinari) i incorporant la dimensió digital al disseny de processos.

EL DIA A DIA DELS SISTEMES I EQUIPS INFORMÀTICS

- **Inici de la migració en escriptoris virtuals i adaptació d'aplicacions** d'Office 2010 (actualment, llicències en propietat sense cost afegit), a Office 365 (ja en subscripció).
- **Substitució dels monitors de sobretaula** als llocs de treball del Consorci per uns de més moderns que incorporin la dock station i que permetin així simplificar els cables de comunicacions. Les pantalles de sobretaula actuals s'aprofitarien per lliurar-les al domicili del personal que ocupi llocs de treball definits com de teletreball mixt o pur i que sol·licitin disposar d'una pantalla més gran a casa seva que puguin connectar a l'ordinador portàtil.
- **Manteniment del funcionament dels sistemes de comunicacions informàtiques** del Consorci, consistents en la renovació de llicències i suport, renovació dels contractes de manteniment d'impressores, renovació del contracte de manteniment de l'Euromus, antivirus, etc. Inclou l'estudi de la infraestructura d'impressió actual.
- **Millora del programa Euromus:** treballar en l'anàlisi i l'optimització del programa per tal que pugui donar resposta a les necessitats de reserves, d'administració i de recompte de públics. Resulta especialment interessant incorporar el mòdul d'enquestes en línia, per tal d'assegurar l'avaluació de les activitats familiars i de públic general que es duen a terme.
- **Incorporació d'un mòdul totalment operatiu de Mac** per a l'equip de comunicació.
- Projecte per implementar un **sistema de gestió dels materials audiovisuals** a mida de les necessitats d'una organització digital.
Cal disposar d'eines per a la bona gestió dels milers de fotografies que custodia el Museu: un maquinari amb processador ràpid: ordinador Apple o equivalent en PC (processador i targeta gràfica); i una subscripció a la llicència de programari Adobe de fotografia (Lightroom o Photoshop).
D'altra banda, per a la catalogació es fa necessari adquirir un programari nou (una base de dades com Coeli o un DAM com Fotoware) que optimitzi la documentació de l'arxiu fotogràfic.
També caldrà treballar en la incorporació d'un programari que permeti gestionar més bé els fons orals i en faciliti la consulta.
- Aprovar l'adhesió al **contracte de telecomunicació de LOCALRET** (línies de veu i dades).

- **Potenciar i impulsar sistemes de seguretat** en la infraestructura informàtica per evitar atacs cibernètics.
- Estudi per a la instal·lació de **noves càmeres de vigilància** en punts estratègics del Museu.
- Començar la **migració de l'Exchange** (gestió del correu corporatiu) del servidor virtual corporatiu actual al servei del núvol de Microsoft (primer cal migrar completament a Office 365).
- Estudi de les possibles **millores en la gestió d'entrades del Museu** i de les activitats des d'un punt de vista tecnològic.

SISTEMES D'INFORMACIÓ I GESTIÓ DOCUMENTAL

- **Millores ergonòmiques i en la funcionalitat del RIM:** completar i implantar els resultats obtinguts en les sessions de treball empreses el 2022 dels grups de treball.
- Acabar de **definir i implantar tots els circuits Tediba** de signatures de documents per part de la Presidència del Consorci, Secretaria i Intervenció que impliquen contingut de recursos humans, jurídics i econòmics. També, coordinació del retorn dels expedients signats a través del Tediba per poder-los incorporar al gestor documental Alfresco del Consorci.
- **Revisió i ajust del cost de l'Alfresco** al manteniment del sistema actual sense noves usabilitats, atès que la implantació de la signatura d'expedients a través del Tediba ha portat a fer servir el GDD com a gestor documental, tenint en compte l'impacte de la signatura dels expedients.

EDUCACIÓ I CONEIXEMENT

Línia estratègica 4

Implicar la ciutadania per compartir experiències entorn de la cultura de la mar.

La ciutadania, en general, i la comunitat educativa, concretament, han d'identificar el Museu com a generador d'experiències de valor entorn del patrimoni marítim, mitjançant el desenvolupament i la coordinació de programes públics i projectes educatius vinculats a la cultura marítima.

Volem contribuir a la consolidació de la identitat marítima de Barcelona i Catalunya mitjançant la sensibilització sobre els valors de la cultura i el patrimoni marítim com a eixos d'interpretació de la societat actual i futura, a través de la seva oferta d'activitats adreçada a tots els públics.

Al llarg del 2024 impulsarem una nova interacció amb les audiències a partir de la innovació de missatges, llenguatges i formats i la millora de la interacció amb les audiències mitjançant l'anàlisi i el disseny d'estratègies de difusió noves. Cal, doncs, renovar l'oferta de programes públics, amb la incorporació de continguts frescos al voltant de les noves narratives i els ODS i nous productes, més experiencials, adreçats a objectius concrets i identificats.

Volem revitalitzar la figura de l'MMB com a centre de recursos educatius del mar mitjançant l'expertesa i el coneixement de l'equip de l'MMB.

A | Programes públics en sintonia amb els interessos de la societat actual

Treballarem per concretar, mitjançant les exposicions i les activitats, les diferents línies estratègiques que l'MMB s'ha marcat per als anys vinents i, molt especialment, per al 2024.

— Copa de l'Amèrica

L'organització d'activitats entorn de la regata internacional de La Copa de l'Amèrica, que se celebra el 2024 a Barcelona i que s'ha de convertir en un dels esdeveniments més importants de la ciutat, entra de ple en l'objectiu de participar en activitats importants per a la ciutadania. Hi haurà una implicació profunda en el disseny de propostes destinades a fer que el Museu sigui un centre de referència en la divulgació de la importància de la navegació esportiva.

— La infàmia

La inauguració d'aquesta exposició sobre la participació catalana en el tràfic de persones esclavitzades, prevista per a finals del 2023, s'ha endarrerit un any i la voluntat és fer-la el novembre del 2024. Es tracta d'un projecte primordial per al Museu, en el qual fa anys que s'està treballant. A més de l'exposició, es desenvoluparà un programa d'activitats potent per a diversos públics.

— Noves narratives

Una altra de les línies de treball prioritàries és, des de fa uns quants anys, la incorporació de les noves narratives en les exposicions permanents, tal com recomana el Pla de museus 2030, per introduir-hi mirades de grups socials que fins ara estan poc representats en la nostra institució. Per avançar en aquesta tasca, s'estan creant diversos grups de reflexió amb col·lectius influents en cada tema: mirada en clau de gènere, mirada en clau de diversitat sexual, mirada en clau d'interculturalitat, i els pròxims anys es volen anar incorporant les propostes que sorgeixen a la permanent.

— Mòduls interactius per a infants

Dins la línia de treball destinada a fer accessible el Museu, s'està desenvolupant un projecte que té com a objectiu incorporar mòduls museogràfics destinats a acostar el relat de les exposicions permanents al públic infantil i familiar.

— Sostenibilitat

La sostenibilitat de mars i oceans continuarà sent una de les línies de treball que s'abordarà mitjançant exposicions, com ara «Sama-bajau» o «Espècies invasores» i, també, amb activitats concretes.

El programa d'activitats 2024 ha de ser una eina per anar desplegant les línies de treball que el Museu s'ha marcat com a estratègiques en un menú d'accions diverses:

- **Activitats que permetin incloure noves narratives al Museu.** Es donarà continuïtat a tota la tasca que s'està fent des de fa uns quants anys sobre gènere i diversitat sexual i per incloure la mirada de la interculturalitat, que fins ara no s'havia abordat. Dins d'aquesta línia de treball, hi afegim, també, la feina d'anar creant relats i dispositius destinats a facilitar la visita dels infants a les exposicions.
- **Activitats vinculades a les exposicions del Museu.** Es dissenyarà un programa d'activitats per a les diferents exposicions temporals que hi ha programades: «Retrats de vaixells», «Animals a bord», «Sama-bajau», «La Copa Amèrica», «La infàmia», i «Espècies invasores».
- **Activitats de celebració ciutadana: Copa Amèrica.** Com és habitual, el Museu participarà en la commemoració d'algunes de les festivitats ciutadanes, per a les quals es dissenyaran propostes concretes. L'esdeveniment més important del 2024 a Barcelona és la celebració de la Copa Amèrica que mereixerà una especial atenció per part de tot l'equip del Museu i, especialment, pel personal d'exposicions, educació i activitats.
- **Programes destinats a la difusió del patrimoni marítim.** Un dels objectius de l'equip d'activitats és assegurar una oferta àmplia i variada sobre patrimoni marítim que tingui en compte els diversos públics: programes de navegació, de coneixement de l'edifici, de difusió de les nostres col·leccions, etc.
  - **Amb sucre o sense.** Converses de cafè i museu: S'implementa un nou programa d'activitats, desenvolupat amb nou museus de la ciutat, que pretén captar un públic amb interessos culturals. Les activitats de cada museu, que seguiran la mateixa pauta, inclouen una visita per part d'un tècnic o tècnica del Museu i una tertúlia-cafè distesa. En el cas de l'MMB, es proposa centrar la visita a dur a terme l'activitat «Vides a bord d'un transatlàntic».
  - **Vine a conèixer:** Celebració de cinc sessions d'aquesta activitat destinada a donar a conèixer algun objecte o col·lecció del Museu a partir d'una presentació que du a terme per alguna persona experta en el tema. Les sessions programades són les següents:
    - La navegació a vela a través de les cartes nàutiques i els diaris de navegació.
    - Foto *versus* pintura.
    - El tràfic transatlàntic d'esclaus.
    - La construcció naval a través dels models de drassana.
    - Com començar una història familiar al Museu Marítim de Barcelona.
  - **Sopars marítims i gastronomia de mar:** Continuació del programa de sopars de tema marítim que s'organitzen una vegada al mes en col·laboració amb el Restaurant Norai, Cap a Mar i Cuines. Proposta per incorporar menús o plats combinats amb antigues receptes marineres a l'oferta del restaurant del Museu.
  - **Concurs de microrelats de tema marítim:** S'organitzarà una nova edició d'aquest concurs, que es desenvolupa entre gener i maig. El tema del concurs s'ha de determinar.
  - **Museum Quiz:** Es programarà una nova sessió del Museum Quiz Summer Tour, que s'organitza conjuntament entre diversos museus de Barcelona els dimecres de juliol. La data està pendent de determinar.
- **Activitats de traspàs d'informació entre equips del Museu.** Per tal de fomentar el treball transversal entre els diversos equips del Museu, l'any passat es van anar implantant diverses activitats destinades a posar en comú projectes que es desenvolupen a cada departament, amb l'objectiu d'enfortir la cultura del treball en equip.
- **Jornada sobre les dones i la sostenibilitat al mar** (6 d'abril de 2024), en el marc del Decenni dels oceans.

B Sinergies amb la comunitat educativa

L'any 2024 pot ser el de la recuperació definitiva del públic perdut des de l'any 2020, arran de la pandèmia de la COVID-19. La reincorporació del llagut Far de Formentera a l'oferta pedagògica, després que s'hagi reparat l'avaría que va patir l'any 2023, i l'oportunitat que representa la celebració de la Copa Amèrica a Barcelona i el paper que hi tindrà el Museu Marítim de Barcelona com a referent per a la comunitat educativa, poden ser els elements que permetin aquesta recuperació. Aquests seran dos dels aspectes sobre els quals es fonamentarà el treball de la unitat al llarg del 2024, els objectius generals del qual són els següents:

- Organització de les **XXIV Jornades de Museus i Educació**. S'organitzaran les XXIV Jornades de Museus i Educació, centrades en un tema per determinar, destinades a personal tècnic d'àrees de programes públics de museus i centres culturals en format presencial. Les conferències s'enregistraran i es penjaran posteriorment a la pàgina web del Museu.
- Enfortirem el programa pedagògic **incorporant la perspectiva de gènere i els ODS 2030** als continguts de l'oferta d'activitats i alineant-la amb les novetats de la LOMLOE (2020).
- Es continuaran desenvolupant **recursos pedagògics en format digital**. Aquest recurs permet el treball en línia, i també el suport a les visites presencials amb els centres educatius que visitin el Museu, aprofitant la subscripció anual a l'eina Genially.
- S'implementaran **propostes educatives vinculades amb la celebració a Barcelona de la 37a edició de la regata America's Cup**, amb l'objectiu de convertir el Museu Marítim de Barcelona en el referent per a la comunitat educativa que vulgui relacionar el seu projecte educatiu amb aquest esdeveniment esportiu.
- Es treballarà en la reinvençió del servei de préstec de caixes didàctiques, un programa que té més de 20 anys de trajectòria i que necessita una reformulació pel que fa al concepte i contingut, per tal d'adaptar-se a les necessitats i als nous dissenys curriculars del món educatiu.

PROGRAMA PEDAGÒGIC

- Durant l'any 2024 es desenvoluparà el **programa d'activitats presencials** següent, adreçat als diferents nivells educatius, incorporant-hi progressivament la **perspectiva de gènere i els ODS 2030**, per tal que totes aquestes activitats incloguin aquests aspectes en el seu desenvolupament.
- D'altra banda, la recuperació del llagut, que està prevista per a principis del 2024, permetrà tornar a oferir les **activitats que comporten navegació** per les aigües interiors del port de Barcelona.
- A més, en el marc de la celebració de la **Copa de l'Amèrica**, que tindrà lloc al llarg del 2024, la Unitat de **Programes Educatius** ha incorporat un seguit d'activitats que aprofiten el potencial pedagògic d'aquest esdeveniment esportiu per incorporar-lo en el treball a l'aula i en les visites al Museu:
  - Què és un vaixell?
  - Hisseu les veles!
  - Viatge al fons del mar en batiscaf
  - La mar de cels
  - Pirates a la vista!
  - Maremàquines, un mar de màquines
  - Vaixell a la vista!
  - Què és un port?
  - Quatre vegades més ràpid que el vent
  - El port comercial
  - La construcció de la imatge del món
  - Aprenem a navegar
  - Històries de mar
  - Planetari mariner
  - Seguim l'empremta dels descobridors
  - Un viatge mar enllà
  - La navegació tradicional
  - La navegació: introducció a la carta nàutica
  - El mar, camí dels descobridors
  - La descoberta del pailebot Santa Eulàlia
  - Investiguem el mar
  - La mar d'enginy
  - Les Drassanes Reials, fàbrica de galeres
  - Gremis de mar. La Barcelona marítima en època medieval i moderna
  - Com funciona el port?
  - Laboratori de mar

PROGRAMES DE LLARGA DURADA

Els projectes educatius creats en col·laboració amb els centres educatius són un dels objectius principals de la Unitat de Programes Educatius; aquests projectes tenen uns resultats molt més profunds que les simples visites al Museu, i són una oportunitat per desvetllar aprenentatges significatius. Aquests projectes permeten crear continguts amb els quals, sovint, es fan exposicions per mostrar el compromís del Museu amb l'educació al públic que el visita. Durant el curs 2023-2024, al Museu Marítim de Barcelona es desenvoluparan els projectes següents:

— Apadrina el teu equipament

Participació en aquest programa que es fa entre els grans equipaments culturals i els centres educatius i les entitats socials del barri del Raval per desenvolupar projectes de llarga durada integrats en el currículum acadèmic. Els centres educatius que treballaran amb el Museu Marítim de Barcelona durant el curs 2023-2024 són:

- Institut Miquel Tarradell. Aprenentatge amb servei a la comunitat. Vinculació amb entitats socials del barri.
- Escola La Salle Comtal. Adaptació del contingut del Museu per a persones amb trastorn autista. El 2023 es va adaptar la senyalització del pailebot Santa Eulàlia.
- Escola Mossèn Jacint Verdaguer. La importància dels grans descobriments geogràfics per entendre el nostre món actual.
- Escola Elisabets. Es treballarà amb un grup de màxima complexitat la importància del comerç actual per a la seva quotidianitat.

— Observadors del mar

Participació en aquest projecte que s'emmarca dins la iniciativa Microplastics watchers, i que té com a objectiu col·laborar en la diagnosi global de la presència de plàstics a les platges, costes, mars i oceans que duen a terme l'Institut de Ciències del Mar-CSIC i el Centre d'Estudis Avançats de Blanes. Per al curs 2023-2024, es treballarà el projecte amb els centres assignats per l'ICUB-CEB en el marc del programa «Ciència ciutadana a les escoles».

— 22 dies en 22 peus. Aventura en solitari a l'Atlàntic, 2023

Durant el primer trimestre del curs 2023-2024 es durà a terme el projecte educatiu de seguiment de la regata Mini TranSat 2023. L'acte de cloenda d'aquest projecte se celebrarà el gener del 2024, a la grada major del Museu Marítim, on es presentaran els diferents treballs elaborats per l'alumnat dels centres participants.

— La navegació esportiva al segle XXI, un repte tecnològic.

Aquest projecte aprofita la celebració de la 37a Copa Amèrica en aigües de Barcelona per fer una proposta educativa que, a partir de reptes, permetrà que l'alumnat es converteixi en protagonista d'una situació d'aprenentatge en el context d'aquest esdeveniment esportiu, en el qual l'alumnat esdevindrà creador i divulgador de continguts, centrats en els reptes científics, tecnològics i els valors associats a la navegació esportiva al segle XXI.

— Aliances educatives

Establirem aliances educatives puntuals amb els centres que ho sol·licitin per desenvolupar projectes de llarga durada que tinguin la cultura i el patrimoni marítim com a eix de treball. Els centres educatius amb els quals s'ha arribat a un acord per al curs vinent 2023-2024 són els següents:

- Institut Eduard Fontserè, de l'Hospitalet de Llobregat. El programa «Fem TÀNDEM», que es desenvolupa amb aquest centre funciona des del curs 2017-2018 i només s'ha vist interromput per la pandèmia de la COVID-19.
Per al curs 2023-2024 es preveu consolidar el projecte, amb les propostes que en formen part:
  - Activitats del programa pedagògic que complementen i enriqueixen el projecte educatiu del centre.
  - Congrés científic, que presenta al Museu el treball fet per l'alumnat al llarg de tot el curs.
  - Projecte «Naveguem!», com a colofó a tot el procés d'aprenentatge de l'alumnat durant la seva escolarització al centre, consistent en la navegació durant tot un dia a bord del pailebot Santa Eulàlia, per aplicar-hi els coneixements adquirits al llarg de tot el procés d'aprenentatge.
  - Anàlisi del discurs del Museu i propostes de millora per incorporar-hi el discurs de gènere i els objectius de desenvolupament sostenible.
- Escola Alexandre Galí, de la Barceloneta. El projecte curricular de centre d'aquesta escola té el títol «El mar i l'entorn», i s'aplica a tots els seus cursos i nivells. Comporta dur a terme activitats tant al centre com al Museu, les activitats del qual són fonamentals per poder aconseguir els seus objectius d'aprenentatge.

— **Formació dual:** tenim en estudi una proposta de projecte de formació en aquesta línia. Al llarg del 2024 treballarem en un projecte de formació dual amb l'Institut Nàutic de Barcelona.

PROJECTE DE VISIBILITZACIÓ DE LA TASCA EDUCATIVA DE L'MMB

Amb l'objectiu de donar visibilitat als projectes que es tracten des de l'àmbit educatiu del Museu, s'està treballant en propostes de diferents formats.

— Pla de difusió de la Unitat de Programes Educatius

Per divulgar tots els projectes que es vagin treballant a la unitat, aportar recursos al professorat i crear comunitat entre els equips docents, s'ha plantejat un pla de difusió que s'ha anat desenvolupant al llarg del 2023, articular a partir de quatre eines complementàries, que tindrà continuïtat al llarg del 2024:

- El blog d'educació. Cada trimestre es redactaran dos o tres articles per il·lustrar un tema en concret, que es vincularan amb diferents propostes educatives.
- Les xarxes socials. Com a eina de comunicació directa i immediata, permetrà al Museu fer conèixer als seus usuaris les temàtiques que es treballen de manera quotidiana i les experiències del col·lectiu educatiu.
- La *newsletter*, una publicació trimestral que es nodrirà dels continguts del blog per fer arribar informació a les persones interessades a conèixer les activitats educatives en què col·labora el Museu Marítim de Barcelona.
- *Mailings*. Enviaments específics d'informació que calgui transmetre, en moments puntuals, depenent del tipus de campanya que es vulgui potenciar.

— Presentació d'experiències educatives del Museu Marítim de Barcelona

Es presentaran les experiències pedagògiques que el Museu hagi anat desenvolupant al llarg del 2024, als principals fòrums, jornades i cicles de debat que es promoguin.

També es faran presentacions a les jornades que organitzi el mateix Museu.

— Generació de recursos educatius digitals

El confinament motivat per la pandèmia de la COVID-19 del darrer trimestre del curs 2019-2020 va propiciar la creació de recursos educatius digitals per poder treballar a distància. Aquesta resposta ha de tenir continuïtat, ja que ha demostrat ser una eina molt útil per al treball previ i posterior a la visita al Museu, i també perquè el Museu tingui presència en centres educatius allunyats geogràficament.

- Incorporació de recursos digitals amb contingut pedagògic a diferents indrets de la col·lecció del Museu.
- Elaboració de recursos digitals de suport a les visites guiades presencials.
- Creació de recursos pedagògics en format digital per al treball en línia.

— Jornades de formació i presentació per a docents

Organització de diferents jornades de presentació als docents del programa pedagògic i dels recursos creats pel Museu, amb diferents formats i periodicitat:

- Presentació general de les activitats del curs 2024-2025. Al final del curs 2023-2024 es presentaran a la comunitat educativa les propostes que organitzarà el Museu per al curs següent.
- Presentacions concretes de projectes vinculats a exposicions temporals.
- Claustres d'equips docents de diferents centres educatius amb els quals el Museu hagi establert alguna mena d'aliança o col·laboració, per presentar el Museu i les possibilitats pedagògiques del patrimoni marítim.

— Materials per a les activitats del programa pedagògic

Les activitats del programa pedagògic del Museu requereixen uns materials fungibles que s'han de renovar any rere any: monedes de xocolata, mocadors, material d'escriptori, instrumental científic, vestuari per als educadors, rèpliques de models de vaixells.

— Caixes didàctiques

Durant el 2024 es tancarà temporalment el servei de préstec de caixes didàctiques. Aquest temps és necessari per fer una avaluació del servei, tant del contingut com del format d'aquest recurs, que es va posar en marxa fa més de 20 anys i que necessita una adaptació als nous continguts curriculars.

— Programa de gratuïtats

El Museu continuarà amb el seu programa de gratuïtats per als centres educatius que hagin de demanar aquestes beques, d'acord amb les característiques socioeconòmiques de l'alumnat.

- El nombre de beques i els criteris per atorgar aquestes gratuïtats són els següents:
  - PAE. 500 places o 20 visites
  - Aliances educatives. 400 places o 15 visites
  - Altres grups de fora de la ciutat Barcelona. 300 places o 12 visites
  - Esplais i casals d'estiu del programa «Raval estiu educatiu» o altres entitats que responguin als criteris per als centres educatius esmentats abans. 375 places o 15 visites

NOVES NARRATIVES

Línia estratègica 5

Incorporar les noves narratives i mirades a l'oferta expositiva, d'acord amb els interessos de la societat actual.

Volem que l'exposició permanent de l'MMB incorpori noves narratives i sigui més inclusiva i accessible per adequar-se a la societat actual. El programa d'exposicions temporals aborda, ara, temes i problemàtiques d'interès que l'oferta permanent no abasta.

A | Exposició permanent rellevant, inclusiva, accessible i ètica

L'objectiu principal entorn de les exposicions permanents és anar adequant el seu discurs a la mirada actual, introduint-hi, a poc a poc però de manera constant, determinats canvis per tal d'adequar les narratives des del punt de vista de gènere, de diversitat sexual i d'interculturalitat. També s'aniran incorporant canvis destinats a millorar l'accessibilitat de les exposicions i a introduir-hi espais destinats al públic infantil i familiar, que representa un 30 % del total de visitants i fa anys que demana continguts adequats als infants.

DRASSANES I GALERES

- **Creació d'un àmbit infantil.** Incorporació d'un àmbit infantil sobre les Drassanes al final de l'exposició, que planteja un joc de construcció entorn de l'edifici. El disseny de la proposta ha anat a càrrec d'Aula Uala, que en dirigirà la producció i instal·lació.
- **Canvi de l'espai per a públic amb problemes de visió.** Reinstal·lació de les diverses maquetes tàctils de les Drassanes i de galeries i unificació de la tipologia de peanyes, ja que ara cadascuna de les tres que s'exposen té un túmul diferent.
- **Canvi de la barana dels miradors.** Per tal de permetre la visió de la galera des dels dos miradors, es preveu canviar els frontals de la barana, que són de xapa negra, per algun altre sistema, sigui vidre o filaments de ferro, que permeti que els infants i les persones en cadira de rodes puguin veure-hi a través.

CATALUNYA MAR ENLLÀ

- Organització d'un **grup de treball d'avaluació dels continguts** per a aquesta exposició. Per tal de canviar l'enfocament dels continguts de l'exposició «Catalunya mar enllà», es crearà un grup integrat per gent experta en interculturalitat que també ha d'assessorar en les propostes d'activitats de l'exposició «La infàmia».
- **Canvi de l'espai sobre la companyia Trasatlántica.** Es realitzarà un projecte de canvi de relat de l'espai destinat a la companyia Trasatlántica, fet que implica redactar continguts nous i redissenyar l'espai.
- **Canvi de l'audiovisual *Els pioners*.** Es canviarà el contingut de l'audiovisual *Els pioners*, sigui a partir de la creació d'una nova projecció o convertint l'espai en zona expositiva.

7 VAIXELLS, 7 HISTÒRIES

- **Modificació de l'àmbit expositiu sobre el xabec.** Modificació del contingut de l'àmbit expositiu del xabec, amb l'objectiu de donar dinamisme a aquesta exposició. A part de canviar alguns dels objectes que s'hi exposen, s'encarregarà un nou audiovisual del personatge central.

B | Exposicions temporals sensibles a les demandes actuals de l'audiència de l'MMB

En matèria d'exposicions temporals, el 2024 té dos projectes prioritaris: d'una banda, l'organització de **dues exposicions sobre la Copa de l'Amèrica**, l'una de caràcter més divulgatiu, i l'altra, de format més emocional; en un esdeveniment marítim internacional tan significatiu per a Barcelona, l'MMB, que vol ser la cara marítima de la ciutat, no en pot quedar al marge. D'altra banda, la producció de l'exposició **«La infàmia»**, projecte principal per a l'MMB sobre el qual fa anys que treballem i que arribarà al gener a punt de poder obrir la licitació per a la producció.

El programa d'exposicions temporals del Museu pretén assegurar una programació estable i estar present en el calendari d'exposicions de la ciutat; continuar amb la introducció de nous relats que donin veu a col·lectius poc representats a l'exposició permanent; treballar amb clau de comunitat i aportar claus per interpretar l'entorn, i dibuixar un futur millor, seguint els objectius de desenvolupament sostenible. En aquest sentit, s'està treballant per fer exposicions més sostenibles, amb materials ecològics i biodegradables sempre que sigui possible.

Distribuïda per espais, la nostra oferta d'exposicions actuals i en preparació és la següent:

NAU 1

- **Exposició «Retrats de vaixells»**. Comissariada per Teresa Sala, de l'MMB. Disseny Museogràfic d'Alicia Gallego i produïda per Grop. Data d'inauguració: 8 de juny de 2023; data de clausura: setembre del 2024. Exposició de producció pròpia.
- **Exposició «La infàmia»**. Comissariada per Antoni Tortajada. Projecte museogràfic d'Ignasi Cristià. Data d'inauguració: novembre del 2024; data de clausura: setembre del 2025. Exposició de producció pròpia.
- **Exposició sobre cartografia**. Comissariada per Olga López i Inma González, de l'MMB. Data d'inauguració: desembre del 2025; data de clausura: setembre del 2026. Exposició de producció pròpia.

SALA DEL MIRADOR

- **Exposició «Sama-bajau»**. Comissariada per Pere Izquierdo, de l'MMB. Data d'inauguració: octubre del 2023; data de clausura: abril del 2024. Exposició de producció pròpia.
- **Exposició «Competir a mar**. Regates de vela a Catalunya». Comissariada per Diego Yriarte. Data d'inauguració: juny de 2024. Exposició per encàrrec.
- **Exposició «Espècies invasores»**. Projecte preparat per un equip integrat per gent del Museu i gent del CSIC. Data d'inauguració: novembre del 2024

VESTÍBUL

- **Exposició «Animals a bord»**. Comissariada per Sílvia Dahl i Mireia Mayolas. Data d'inauguració: octubre del 2023; data de clausura: abril del 2024. Exposició de producció pròpia.

EXPOSICIONS ITINERANTS

- **«Animals a bord»**. S'oferirà la itinerància d'aquesta exposició, que es produirà tenint en compte que els plafons s'adaptin als bastidors d'itinerància que tenim (procedents de «Mestres d'aixa de butxaca»).

EXPOSICIONS VIRTUALS

- **Exposició «Retrats de vaixells»**. Producció d'una exposició virtual entorn de l'exposició «Retrats de vaixells», que s'ha d'inaugurar abans de clausurar la que tenim oberta a les grans naus.

DIFUSIÓ I INTERACCIÓ

Línia estratègica 6

Ampliar i consolidar l'horitzó destinatari de l'oferta cultural de l'MMB.

El Museu té capacitat per singularitzar la seva oferta en el context mitjançant estratègies de màrqueting i de comunicació basades en el coneixement dels públics i usuaris i en els valors diferencials de la institució.

L'any 2024 és l'any de la comunicació. Cal plantejar-se un Pla de comunicació, a partir d'un treball conjunt entre l'equip del Museu i un suport extern.

A | Estratègia de màrqueting: conèixer els públics

Cal abordar el desenvolupament de públics amb visió estratègica alineada amb els objectius del Pla de museus 2030, i dotant-lo dels recursos humans, materials i tècnics per assolir l'èxit. L'objectiu d'aquesta estratègia de màrqueting és convertir l'MMB en un producte estrella, una experiència única, sense competència.

Cal valorar el posicionament de les marques MMB i DRASSANES REIALS, de manera diferenciada, i dissenyar estratègies diferenciades per a cadascuna. Per fer-ho, caldrà rebre l'assessorament d'experts i elaborar un estudi sobre l'oportunitat de potenciar les dues marques i també per tal de crear una arquitectura de marques.

Cal integrar la gestió de públics en el marc mental de comunicació. I alhora, s'han de vincular les accions comunicatives amb els resultats dels diferents estudis de públics.

— Gestió de públics

- Redacció del **Pla estratègic per al desenvolupament dels públics**. Elaboració d'un pla de treball amb una previsió de quatre anys per al desenvolupament dels públics a l'MMB, tenint presents els objectius estratègics que defineix el Pla de museus 2030.
- **Atenció als usuaris**: Reconversió de la Unitat d'Assistents de Sala en Unitat d'Auxiliars de Museus i afegir-hi noves competències atribuïdes mitjançant la modernització i millora de funcions d'acord amb les actuals noves exigències dels serveis que prestar. Presentació dels processos i procediments de la unitat per a la certificació ISO.
- **Baròmetre social dels museus**. Participació en els treballs d'implantació d'aquest observatori promogut des del Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya amb la finalitat d'avaluar l'impacte social dels equipaments museístics i patrimonials, en compliment del que prescriu el Pla estratègic «Museus 2030. Pla de museus de Catalunya».
- **Observatori de públics del patrimoni cultural de Catalunya**. Proveïment de dades per al recompte de públics i altres estadístiques recollides per l'Observatori.
- **Anàlisi de dades**: creació d'informes al Google Analytics que permetin monitorar l'ús de la pàgina web per part dels usuaris, i conèixer així les seves necessitats i interessos.
- **Impuls a la reflexió i la capacitat professional** a través de:
  - Grup de reflexió sobre **públics i museus**. Continuació de la tasca de lideratge duta a terme amb el grup de reflexió sobre museus i públics impulsat des de l'MMB.
  - Grup de reflexió sobre **museus i accessibilitat**. Continuació de la tasca de lideratge duta a terme amb el grup de reflexió sobre museus i accessibilitat impulsat des de l'MMB.

B | Estratègia de comunicació: projecció nacional i internacional

Cal dissenyar les estratègies de comunicació adients per acostar més el Museu a la societat, i donar a conèixer els seus fons, exposicions, activitats i serveis, en els àmbits locals, nacionals i internacionals.

L'objectiu estratègic és el de projectar l'MMB entre el públic català, espanyol i internacional emprant tots els canals disponibles, per garantir la interacció que permetrà enriquir els missatges i adequar els formats.

Cal consolidar el projecte actual de gestió dels espais, amb la presa de decisions importants de caràcter polític sobre el rol que els espais de les Drassanes Reials han de tenir en el projecte cultural de la ciutat.

Alhora, volem posicionar el Museu com a referent a escala nacional i internacional a través del desenvolupament de programes públics coherents amb els principis recollits a la missió, la visió i els valors de la institució, amb especial atenció a la innovació, la igualtat i la sostenibilitat, en el sentit més ampli d'aquests termes.

- **Participació del Museu Marítim de Barcelona en els actes de preparació (2023) i celebració de la 37a Copa de l'Amèrica.** El Museu té una agenda de propostes per contribuir a aquest projecte de ciutat i de país, amb la intenció també d'aprofitar l'avinentsa per promocionar la nostra institució, el seu patrimoni i els seus projectes, així com el conjunt de les Drassanes Reials. Des del 2023 s'està treballant en la definició dels projectes que es materialitzaran durant la competició i més enllà. La comunicació es farà en col·laboració estreta amb els equips de la Diputació de Barcelona.
- **Projecte de senyalització de l'MMB.** Implementació del projecte de senyalització interior i exterior per al Museu i les Drassanes Reials, elaborat durant el 2023. La visibilitat del Museu és clau per atraure el públic cap a la nostra oferta cultural. Enguany, atesa la previsió de concentració de persones a les zones que envolten el nostre equipament on se celebraran actes i es muntaran instal·lacions de la Copa Amèrica, caldrà fer una intervenció potent i definitiva que, un cop passat l'esdeveniment, continuï donant visibilitat a l'equipament en l'entorn d'una Rambla renovada. A l'interior, la senyalització nova pretén incrementar la satisfacció de l'experiència del públic visitant.
- **Presència del Museu a la Viquipèdia.** Una eina tan potent de presència a Internet ha d'incloure la millor informació possible sobre les Drassanes i el Museu. Tal com es va fer quan es va acabar el procés de restauració del monument, cal actualitzar i millorar la informació referent al Museu, totalment desfasada. Tanmateix, aquesta és una tasca que el Museu no pot efectuar directament; cal construir una plataforma de col·laboració per treballar conjuntament amb persones voluntàries, la Fundació Amical Wikimedia i el Museu per assolir aquesta fita.
- **Presència del Museu en els esdeveniments culturals i marítims.** Disseny i producció d'una infraestructura. Disseny i producció d'elements comunicatius que assegurin la participació en esdeveniments d'acord amb els estàndards de qualitat que ha d'observar la projecció de la imatge pública de la institució. Es treballarà en el disseny i la producció d'elements comunicatius i de suport perquè el Museu disposi d'un estand institucional que garanteixi la participació en fires i actes culturals de manera eficaç, pel que fa a la transmissió de missatges i de qualitat respecte de la projecció de la imatge del Museu.

POLÍTICA EDITORIAL

- Com a estratègia de difusió per tal d'arribar a més públic, i principalment al públic investigador, es preveu **potenciar la publicació en digital**, concebuda per ser difosa a la xarxa, amb llenguatge digital, encara que eventualment es puguin produir alguns exemplars en paper. Això contribuirà a millorar el posicionament en les cerques de bibliografia i facilitarà l'accés als continguts. D'altra banda, la comunicació i la difusió de l'activitat editora del Museu Marítim són imprescindibles per tal d'assolir els objectius estratègics i el retorn social desitjat.
- Les publicacions previstes a la **Col·lecció Estudis** al llarg del 2024 són: el treball del Dr. Alfredo Chamorro Els oficis de la mar a la Barcelona moderna: família i societat; el treball del Dr. Daniel Montaner, L'associacionisme al món pesquer, al llarg espanyol, des de la desaparició del sistema gremial fins a la Conferència Internacional dels marins de Gènova (1850-1920); el treball del Dr. Brendan von Briesen.
- Impulsem una **campanya de difusió de la publicació digital *Las Reales Atarazanas de Barcelona en la Edad Moderna. La gran fábrica de galeras de la Monarquía Hispánica (siglos XVI-XVIII)*** per donar-ne a conèixer els resultats al públic expert, amb la finalitat d'estimular nous estudis que permetin entendre a fons la seva llarga història i reivindicar el rol de les Drassanes Reials de Barcelona en l'escenari polític i militar de la Mediterrània i, sobretot, com a motor econòmic i tecnològic d'un país abocat a la mar. I també entre el públic general, perquè es conegui més bé el patrimoni que forma el conjunt monumental i la seva transcendència per a la història de la ciutat i del país, i així augmentar l'estima ciutadana vers aquest patrimoni i la seva protecció.
- **Acord amb el Servei de Planificació i Serveis Editorials de la Diputació de Barcelona per tal de situar les publicacions en el seu catàleg i en totes les accions de difusió.** Desenvolupament d'una política de visualització i venda d'algunes de les publicacions del Museu a través de la llibreria de la Diputació de Barcelona i d'altres canals. Cal assegurar que les nostres publicacions arriben allà on poden ser d'interès.
- Continuar amb l'**estratègia de coedicions** amb diferents publicacions, mitjançant la gestió dels llibres digitals + llibre imprès a demanda. La col·lecció Estudis es transforma, totalment, en una forma digital de distribució lliure.
- **Revista Argo**
La revista *Argo* ha esdevingut un dels aparadors més interessants per reforçar la imatge del Museu en el seu rol de difondre la cultura i el patrimoni marítims. És l'única publicació del seu estil a Espanya, escrita en català i amb una gran qualitat gràfica i de contingut. Es tracta d'un projecte transversal gestionat des de les àrees de Comunicació i Col·leccions, amb un consell editorial i una vinculació directa amb la Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana, que vol ser-ne també portaveu.
El futur de la publicació, afectada per una distribució insuficient, exigeix una reconversió envers el model de publicacions periòdiques digitals, que permetrà minimitzar els problemes de distribució i gestió d'estocs i superar les fronteres, ampliant-ne l'horitzó destinatari. Durant el 2024, atès que encara està vigent l'actual contracte per a la producció en paper de la revista, el Museu podrà planificar la reconversió de la publicació en revista digital.

WEB I XARXES SOCIALS COM A EINES DE PROMOCIÓ

- **Millora del lloc web** del Museu. Durant el 2024 es volen abordar les actuacions de millora que es puguin fer des de l'Àrea de Comunicació i Màrqueting, d'acord amb les demandes dels usuaris interns i externs. Aquesta actuació prendrà un abast determinat en la mesura que l'estructura del web permeti els canvis proposats, les demandes dels usuaris siguin raonades, coherents i factibles i l'àrea disposi dels recursos humans per dur-les a terme.
- D'altra banda, es continuarà desplegant una activitat intensa als canals digitals de comunicació del Museu (els diversos perfils de **xarxes socials** i els **blogs**), tot originant accions participatives, tal com s'ha fet en anys anteriors, de manera que s'incrementi l'impacte entre la comunitat d'usuaris i s'aconsegueixi ampliar els targetes de públic amb els quals s'interactua. Per millorar el posicionament s'exploraran formats nous, com els pòdcasts, es produiran nous materials audiovisuals per ser difosos per la xarxa, i es dissenyaran campanyes i continguts específics per a cada canal comunicatiu.

PROJECCIÓ PÚBLICA: PUBLICITAT

- A més de les trobades habituals amb la premsa i els mitjans mitjançant les visites guiades específiques per a aquests professionals, ens proposem **recuperar les trobades amb bloguers i prescriptors culturals** per donar a conèixer les noves exposicions temporals.
- Es contractaran els **serveis d'assessorament, planificació, negociació, compra, gestió i inserció de publicitat institucional** del Museu Marítim de Barcelona, per a la projecció de la marca Museu Marítim de Barcelona. Publicitat per a campanyes: Turisme, Nadal i lloguer d'espais
- **Materials de comunicació. Banderoles al carrer.** També es continuarà treballant en l'enfortiment dels vincles amb institucions públiques i privades per tal d'arribar a noves audiències (col·laboracions amb l'Ajuntament de Barcelona, ICUB (Quadern Cultura), Consorci de Biblioteques, Escola Oficial d'Idiomes, Cultura DIBA, etc.).
- **Anàlisi SEO** i definició de campanyes per promocionar tant la marca com les actuacions del Museu, per tal de consolidar les estratègies impulsades anys enrere. Aquestes actuacions quedaran inserides en la planificació de les actuacions publicitàries. També es continuarà gestionant la beca Google Ad Grants en les mateixes condicions que s'han establert en exercicis anteriors, a través de l'empresa INTK.

PROJECCIÓ PÚBLICA: MERCHANDISING

En el marc de la reflexió general sobre el paper de la botiga del Museu, començarem a treballar una proposta de merchandising que representi la imatge i els continguts del Museu.

TERRITORI I SOCIETAT

Línia estratègica 7

Treballar de manera cooperativa amb les persones i les organitzacions.

El Museu té una gran capacitat per establir aliances estratègiques en l'àmbit local, nacional i internacional, en el terreny institucional (administracions i ens públics), sectorial (agents del món marítim) i cultural (museus i associacions culturals). La cooperació amb tots ells ens permet avançar, optimitzar recursos i aprendre de l'intercanvi.

D'altra banda, a través de la responsabilitat social corporativa, el Museu Marítim de Barcelona treballa amb un posicionament compromès, en què els valors són importants i ens comprometem amb la sostenibilitat i els valors socials en la nostra actuació.

A | Cooperació amb l'entorn que ens envolta

PROGRAMES DE VOLUNTARIAT

Al llarg del 2024 impulsarem els programes de voluntariat, per tal d'incorporar l'experiència i el talent de les persones voluntàries i retornar-los com a valor a la societat a través de l'activitat del Museu.

Actualment, les accions de voluntariat als museus s'han de regular segons el marc normatiu de la llei sobre el voluntariat i el foment de l'associacionisme. Durant el 2023, l'MMB ha treballat per adequar la situació dels antics voluntaris del Museu al marc legal que estableix com s'ha de desenvolupar la tasca de les persones voluntàries, i que implica la incorporació de l'Associació d'Amics del Museu Marítim de Barcelona (AAMMB) com a entitat de voluntariat.

A partir d'ara, la persona voluntària establirà un vincle directe amb l'associació per dur a terme projectes de l'MMB. El Museu assistirà l'AAMMB en el dia a dia de la gestió amb les persones voluntàries. Cada persona haurà d'establir una nova relació contractual i haurà de seguir uns procediments a partir d'uns drets i uns deures marcats per la llei. La vinculació entre la persona voluntària, l'associació i el Museu es farà a través de dos interlocutors (un de l'AAMMB i un de l'MMB), amb l'objectiu de dur a terme tasques genèriques de gestió i d'administració, d'una banda, i de referents de projectes (diferents tècnics de l'MMB) que s'encarregaran del seguiment de les tasques de cada persona voluntària participant en un o uns quants projectes del Museu.

Per part del Museu, la direcció dels projectes de voluntariat correspondrà als membres de l'equip tècnic designats en cada cas. Organitzaran l'operativa del treball i hi mantindran contacte en el dia a dia, orientant les tasques de les persones voluntàries i detectant i impartint la formació necessària per dur-les a terme.

Per tant, al llarg del 2024 esperem haver establert els processos de gestió per accelerar la incorporació de persones voluntàries, així com millorar-ne la satisfacció durant la realització de les seves tasques de voluntariat.

EL TERRITORI MÉS A LA VORA

Cal continuar asseverant l'arrelament envers la comunitat de l'entorn amb accions i projectes que beneficiïn la ciutadania, fent que se senti particip dels nostres valors i de la institució, en la cerca de tres grans objectius:

- **Aportar valor social i cultural cap al territori on s'ubica la institució.** Accions i programes per assolir l'objectiu:
  - Com a membres del patronat i de la junta de la **Fundació Tot Raval**, continuar cooperant per contribuir a la millora de la cohesió social, la convivència i la qualitat de vida del barri, treballant en xarxa amb les diferents entitats i institucions del Raval.
  - Participar en les **festes i tradicions culturals** més arrelades del territori de l'entorn: la Festa Major del Raval, Festival Raval's, la Festa Major de la Rambla.
  - Ser presents a la **Taula de la comunitat Rambla** i a la **Taula d'Institucions Culturals de les Rambles** amb l'objectiu de participar en la proposta d'estratègies de dinamització d'aquest espai i formar part del pacte cultural Rambles, que també es pretén convertir en un espai referent que integri els equipaments culturals més destacats de la ciutat.

- **Pla estratègic dels espais litorals de la ciutat**

El Museu Marítim de Barcelona vol ser rellevant en la recuperació, divulgació i valoració de la història marítima de la ciutat i de la seva gent, homes i dones, que han construït a peu de costa una de les millors ciutats del món. El Museu vol **oferir a la ciutat i a la ciutadania un projecte que contribuirà a dignificar i divulgar una història marítima que forma part de l'essència de la història de la ciutat.**

Aquesta proposta s'alineja amb el Pla Litoral, una eina principal en la generació d'una consciència de **maritimitat** que la ciutat necessita i reclama. En aquesta tasca, el Museu Marítim de Barcelona és la institució clau, la millor representació de la memòria marítima de la ciutat. Amb la seva expertesa, és i ha de ser l'eix vertebrador en la recuperació de la imatge marítima.

Proposem el projecte **Itinerari per la façana marítima de Barcelona** que té tres elements íntimament vinculats, articulats en dues accions de perfils i resultats diferents.

- Definició d'un itinerari per la façana marítima de Barcelona, per fer a peu o en bicicleta, en un sol dia o en diferents moments. Una ruta que desvetlli a la ciutadania la història, sovint amagada, d'una costa amb més de 2.000 anys d'història. Aquest itinerari ha de ser coherent i seguir un discurs bidireccional, de mar a terra i de terra a mar.
- Com a eina de suport a l'itinerari, plantejarem una actualització i reconversió de la Guia Blava (publicada el 2003), ara com a aplicació informàtica que permeti completar l'itinerari anterior i alhora tenir una utilitat per si mateixa.
- Actuació de senyalització, en diferents espais litorals, dels punts o elements que formen part del patrimoni marítim barceloní, material o immaterial, com a suport als punts anteriors o com una aportació a la proposta urbanística actual que ordena el territori del Besòs al Llobregat.

El Museu Marítim de Barcelona aportarà els materials preexistents, la direcció dels projectes i l'expertesa en la matèria. Cal localitzar les empreses o els equips adequats per dur a terme cada una de les accions i formalitzar les contractacions pertinents. Aquest projecte s'hauria de fer realitat, si més no parcialment, abans de la **primavera del 2024**. És un temps raonable, i es podria presentar aprofitant que la franja litoral es convertirà en un aparador de la ciutat i un mirador amb motiu de la celebració de la Copa Amèrica, l'estiu d'aquell any.

- **Cooperar amb les institucions, entitats, associacions i col·lectius del barri del Raval** per contribuir en el progrés social i cultural del territori.
  - Donar a conèixer les exposicions del Museu a les entitats del territori de l'entorn, cooperant-hi en les propostes d'itineraris i visites comentades que s'organitzen amb motiu de les festes i dels festivals culturals del territori.

- Afavorir l'accés de les entitats, associacions i organitzacions a la nostra institució, a través de la visita del Museu i l'organització d'activitats conjuntes.
- Incentivar la participació de la comunitat local en les activitats i els projectes que organitza l'MMB, destacant la participació de la comunitat filipina en l'exposició temporal «Sama-bajau» que organitza el Museu.
- **Treballar per ser un equipament de ciutat de referència.**
  - Mantenir la nostra presència i implicació en les celebracions en les quals el protagonista és la ciutadania: Festes de Santa Eulàlia, La Nit dels Museus, La Mercè, l'Ou com balla, In Museu, Orgull de museus.
  - Afavorir l'oferta d'activitats lúdiques que fomenten la identificació del Museu també com un espai de lleure, com són activitats musicals o l'acte corporatiu del concert de Nadal.
- Volem que el Museu Marítim de Barcelona sigui un **museu social**, i per aconseguir-ho cal consolidar la missió social de la institució, promovent l'**accessibilitat universal**, impulsant la **solidaritat** i fomentant accions per a la **inclusió de persones amb risc d'exclusió**.

La proposta d'accions per al 2024 s'articula entorn de quatre eixos principals:

- Assolir l'accessibilitat universal en l'accés al Museu, la visita a les exposicions i la participació en les activitats.
  - Continuar amb la incorporació de recursos sensorials a l'exposició permanent «Drassanes i galeres», que enriqueixin la visita de totes les persones, incloses les persones amb discapacitat.
  - Incloure recursos sensorials i informació en braille i lletra grossa a les exposicions temporals.
  - Treballar conjuntament amb el Departament de Comunicació perquè els continguts web siguin accessibles, a fi de millorar l'experiència de l'usuari, fer que pugui arribar a més persones i garantir una bona usabilitat per a tothom, i així complir la legislació vigent.
  - Incorporar vídeos en llengua de signes als QR en l'exposició permanent que propiciïn la visita autònoma al Museu a les persones sordes amb les mateixes condicions que la resta de visitants.
  - Organitzar sessions de formació destinades a l'equip d'auxiliars de museus per a l'atenció de visitants amb discapacitat visual sota el guiatge de professionals de l'ONCE.
- Propiciar que persones amb necessitats especials participin en els programes públics del Museu.
  - Dissenyar i desenvolupar el programa anual d'activitats per a persones amb discapacitat.
  - Seguir amb els projectes adreçats a la gent gran: Mar & memòria, El museu més gran i Els museus t'esperen.
  - Treballar amb les associacions i els col·lectius de persones amb discapacitat per tal d'impulsar projectes que facilitin l'accés d'aquestes persones adaptant-nos a les seves necessitats i requisits.
  - Organitzar activitats al voltant de les exposicions del Museu adaptades a col·lectius amb discapacitat i amb atenció especial.
- Impulsar programes que afavoreixin la inserció de persones amb risc d'exclusió social.
  - Mantenir el programa de prestacions socials a la comunitat mitjançant el qual es dona l'oportunitat a persones autores de faltes o delictes lleus o menys greus perquè puguin fer a la nostra institució i espais, treballs en benefici de la comunitat, una de les modalitats de mesures penals alternatives – sancions que eviten anar a la presó i reparar de manera simbòlica el perjudici causat a la societat.

- Participar en el programa de diversificació escolar per a joves d'ESO adreçat a joves amb dificultats d'aprenentatge o amb risc d'abandonament escolar.
- Atendre la solidaritat, cohesió social i convivència.
  - Participar i col·laborar en actes i activitats relacionats amb la solidaritat, la sostenibilitat ambiental i l'atenció a les persones més desfavorides promoguts per altres organitzacions.
  - Fomentar accions solidàries fent-ne partícips els treballadors del Museu.
  - Adherir-nos a als actes de sensibilització de dies internacionals que commemoren o lluiten contra un problema que tingui vincles amb la nostra institució.

B Treball en xarxa amb altres institucions

Amb l'objectiu d'impulsar el creixement i la consolidació de les xarxes i les estructures de cooperació en el territori, incorporem l'acció en la programació de l'MMB. Però l'objectiu a llarg termini és que la cooperació sigui una manera de treballar i pensar, de forma transversal, per a tota la institució, i no una mera acció. Es tracta d'un canvi difícil per a un equip que no ha estat implicat en aquests projectes ni s'ha sentit part d'aquestes accions, limitades a poques persones de la institució. Per tant, el repte és estratègic i a llarg termini.

LA MAR DE MUSEUS. XARXA DE MUSEUS MARÍTIMS DE LA COSTA CATALANA (XMMCC)

Com a pal de paller d'aquesta xarxa, l'MMB continuarà sent el responsable de la coordinació general (organització de les reunions ordinàries del plenari, coordinació de les comissions i grups de treball, gestió econòmica i administrativa, etc.). També es donarà continuïtat als projectes desenvolupats per la Xarxa: plans estratègics globals i de comunicació, jornades, impuls a la difusió i d'altres, així com la interlocució amb altres agents institucionals.

Pla estratègic

Després de fer l'exercici de reflexionar sobre el futur de la Xarxa, des d'una doble perspectiva: una d'individualitzada, de cada un dels museus, i una de global, dels museus com a unitat, el 2022 es va obtenir un document de pla estratègic. Les conclusions d'aquest pla són l'eina de treball per definir més bé la governança de l'estructura i de quina manera ens volem renovar. El pla estratègic ens marca dos eixos estratègics principals per al 2024, que haurem d'implantar:

- Desplegar accions i propostes amb impacte en el desenvolupament de la protecció i promoció del patrimoni marítim, en general, i de les funcions que fan els seus membres, en particular.
- Disposar d'una estructura i un funcionament coherents amb el valor de la diversitat dels membres i amb capacitat per atendre les necessitats del conjunt amb eficàcia.

Pla de comunicació i de màrqueting de l'XMMCC

A la tardor del 2023 es lliura el Pla de comunicació que la Xarxa ha encarregat, i que conté l'estratègia comunicativa i la nova imatge corporativa. Amb aquest pla es vol millorar l'impacte de les activitats, com a estructura de cooperació i com a museus individuals, així com la percepció que la societat té de la Xarxa en tot el territori. Els eixos de treball per al 2024 són:

- Posar en valor la riquesa del patrimoni marítim des d'un punt de vista social, cultural, científic i ecològic.
- Ampliar l'abast del missatge i suscitar més impacte com a estructura.
- Desenvolupar una estratègia transversal que treballi en favor de les institucions i s'adapti a les necessitats particulars.
- Crear una aliança de col·laboracions entre tots els museus.

En l'àmbit comunicatiu, es volen concentrar esforços per:

- Donar més visibilitat a la tasca dels museus i a l'impacte de les seves accions.
- Oferir un equilibri de recursos de comunicació entre museus grans i petits.
- Economitzar els mitjans destinats a la comunicació: continguts, accions i estratègies compartides.
- Compartir coneixement i crear sinergies entre els museus membres.

Per dur a terme les accions marcades en els dos plans —estratègic i de comunicació—, es preveu organitzar tant reunions presencials com en línia, a banda de les reunions ordinàries del plenari.

Accions formatives

Anualment, es decideix organitzar una o dues formacions partint de les problemàtiques i necessitats en les quals es poden trobar els museus. Per tal que els museus escullin segons les seves necessitats o proposin noves formacions s'adjunten les propostes següents. Es tracta de:

- **Sessió formativa** impartida pel Museu de la Pesca, a Palamós, sobre el mètode Re-Org, el qual permet planificar i implementar un projecte de reorganització dels espais de reserva d'un museu.
- **Curs: Conservació preventiva en col·leccions fotogràfiques**, amb l'objectiu d'aprendre les cures i condicions generals necessàries per conservar col·leccions fotogràfiques i conèixer els materials adequats, així com aprendre a elaborar diferents sistemes de presentació i protecció.
- Formació pràctica o taller sobre **noves mirades a les sales permanents dels museus**, des de la perspectiva de la diversitat humana, eliminant barreres socials i esdevenint museus inclusius.
- **Sortida formativa a museus d'interès** amb l'objectiu de conèixer de primera mà diverses experiències museogràfiques fora de l'àmbit català. La idea és saber com gestionen les seves col·leccions els museus marítims i els equipaments vinculats amb la història i la cultura marítimes europees.

Accions de reflexió i debat

Organització de la XIV Jornada de debat al Museu de la Pesca, a Palamós, per compartir experiències, promoure el debat i la reflexió, i establir un vincle comú de diàleg constant. Resten per decidir la temàtica i la seu.

Es proposa organitzar a la tardor una jornada sobre els centres de documentació de museus en el món digital del demà. Fa anys que es debat sobre l'adaptació dels museus als entorns digitals, però com afronten els centres de documentació de museus aquest repte? Cap a on s'haurien de dirigir? La jornada reflexionaria sobre l'**impacte del món digital en els serveis documentals** dissenyats, en molts casos, analògicament, mancats de recursos, amb poc personal i amb formació escassa en programació digital. Es proposa parlar de la gestió d'una informació especialitzada cada cop més inabastable, la relació amb els nous usuaris digitals, el manteniment dels materials analògics i els espais físics, el reciclatge professional i el relleu generacional, així com de l'adveniment de la intel·ligència artificial.

Difusió del patrimoni marítim

- **Intercanvi d'exposicions temporals**, bé de producció pròpia de la Xarxa, o bé concebudes per algun dels museus, les quals s'ofereixen al grup per tal de difondre el patrimoni més enllà de les mateixes localitats.
- El pailebot *Santa Eulàlia* participa normalment en **festes marineres** que organitzen alguns dels museus de la Xarxa (Palamós, l'Escalà; Cambrils o la Ràpita). Aquest any 2024, l'MMB concentrarà tots els seus esforços en les activitats emmarcades en la Copa Amèrica i és possible que el vaixell hagi d'estar disponible per participar en algun esdeveniment relacionat amb la trobada internacional. De moment, no es disposa del programa ni del calendari d'activitats de la Copa Amèrica.
- **Promoció de la Xarxa**, a través d'insercions publicitàries als mitjans de comunicació usuals de l'MMB, com ara les revistes *Sàpiens*, *Descobrir*, *Cuines*, etc., i a través del web de l'MMB, de la mateixa Xarxa i d'Instagram.
- **Revista *Argo***. Ja s'ha emprès el canvi en la revista implicant-hi plenament els museus de la Xarxa perquè facin propostes al consell editorial per a cada número. A més, optem per reforçar la difusió i complementar temes ja tractats en les jornades de la Xarxa per poder arribar així a un públic més ampli. Gràcies a museus de tipologia variada es pot donar una nova visió multidisciplinària als continguts de la revista.

ASSOCIACIÓ DE MUSEUS MARÍTIMS DE LA MEDITERRÀNIA (AMMM)

L'Associació, amb 25 anys d'existència, és una estructura formada actualment per 62 membres, 37 dels quals són museus marítics, i 25 són membres afiliats, és a dir, altres entitats o persones que tenen interès en la cultura i el patrimoni marítics.

El Museu Marítim de Barcelona participa en aquesta estructura de cooperació des que es va constituir i actualment ocupa una de les vocalies del consell directiu. Assumeix, actualment, la tresoreria de l'associació (gestionar pagaments i altres tasques econòmiques, com ara relacions amb entitats bancàries, preparació de balanços i liquidacions anuals, i qualsevol matèria relacionada amb ingressos i despeses). Quant a la secretaria, ha renunciat a aquesta responsabilitat des de la darrera Assemblea general, tot i participar en les comunicacions habituals del comitè executiu.

Els reptes de l'Associació per a aquesta nova legislatura són:

- Promoure l'Associació i difondre el patrimoni marítim mediterrani.
- Treballar estretament amb altres xarxes, com ara l'European Maritime Heritage o l'International Congress of Maritime Museums.
- Establir més lligams amb els museus francesos.
- Enfortir la comunicació (Facebook, Instagram, web...).

L'Assemblea general de l'AMMM coincidirà amb la celebració del fòrum de Patrimoni Marítim del Mediterrani de l'any 2024 i tindrà lloc al Museu Marítim de Sesimbra, a Portugal. De moment, no se sap en quina temàtica se centrarà la 29a edició.

Relació entre xarxes i entitats

L'AMMM segueix l'estratègia de treballar en cooperació i de manera estructurada, ja que desenvolupar projectes trobant sinergies entre estructures diferents és una bona manera d'optimitzar recursos, intercanviar idees i aprendre els uns dels altres. L'any 2024 es continuaran les actuacions en aquesta línia, sobretot a partir de les relacions establertes amb l'ICOM en condició de soci afiliat i, d'altra banda, com a membre del Comitè de Museus Regionals.

XARXA DE MUSEUS MARÍTIMS DE LA PENÍNSULA IBÈRICA

Aquesta xarxa s'ha reunit diferents vegades però amb una volada molt limitada. La col·laboració Barcelona-Bilbao ha estat gairebé l'únic resultat tangible. Atès que un dels obstacles tradicionals és la dificultat d'encaix dels museus navals, a Madrid i Lisboa, la proposta és **potenciar una línia de treball Bilbao-Sesimbra-Barcelona** que impulsi l'associació amb un nou esperit i caràcter, i convidar la resta a sumar-se a iniciatives concretes.

QUALITAT DE GESTIÓ

Línia estratègica 8

Impulsar l'eficiència i la sostenibilitat com a principis de l'organització.

El Museu cerca l'excel·lència en la prestació dels serveis i en l'execució de les activitats. Com a institució pública, els principis de sostenibilitat i de màxima eficiència en l'ús dels recursos han d'estar presents en tots els processos i actuacions, i contribuir així al canvi de mentalitat i a les bones pràctiques en tots els àmbits.

Els processos de gestió estan actualment estructurats en nou àmbits:

- **Econòmic:** gestió del pressupost, gestió comptable, gestió contractual, tresoreria, gestió dels impostos (IVA i Seguretat Social).
- **Gestió dels recursos humans:** avaluació, provisió, selecció, formació, retribució, prestacions socials.
- **Juridicoadministratiu:** tramitació i contractació administrativa, assessorament jurídic, protocolització, gestió dels òrgans de govern (Comissió Executiva i Consell General).
- **Gestió d'infraestructures i serveis:** comunicació, gestió dels espais i infraestructures, seguretat, neteja, accés, manteniment d'edificis i maquinària.
- **Informàtic-tecnològic:** equips de la informació, eines telemàtiques, impressores, programaris, seguretat tecnològica.
- **Sistemes de la informació:** tractament i elaboració dels expedients electrònics, administració electrònica, registre general, arxiu.
- **Suport al visitant del Museu:** informació i atenció a l'usuari, acompanyament al visitant, venda d'entrades i atenció telefònica.
- **Relacions laborals:** interlocució amb representació social, plans de prevenció, negociació col·lectiva.
- **Prevenció de riscos:** vigilància de la salut; prevenció de riscos laborals.

El conjunt d'aquesta activitat s'estructura en **quatre modalitats de processos:**

- **Processos continus:** es desenvolupen de manera continuada al llarg de tot el temps.
- **Processos periòdics amb tasques contínues associades:** presenten una periodicitat concreta al llarg de l'exercici, i requereixen també una activitat continuada, per fases.
- **Campanyes:** tenen una cadència cronològica integrada per fases, amb un principi i una fi conjunturals, que es repeteix any rere any.
- **Projectes singulars:** tenen caràcter conjuntural, i no necessàriament es reiteren en edicions successives.

Des d'aquesta perspectiva i alineades amb els objectius definits en el Pla estratègic, durant l'any 2024, les accions que es volen desenvolupar són les següents.

A | Organització preparada per afrontar als reptes de futur

- Continuarem amb la **transformació de l'estructura orgànica i funcional del CDRiMMB**, per tal d'oferir serveis i desenvolupar processos d'una manera més eficient i sostenible.

Volem dissenyar, fins allà on sigui possible, un pla de gestió de recursos humans, d'acord amb les necessitats presents i futures de l'organització, sobre la base de la definició de nous perfils i una política de formació que potencii el desplegament del talent de les persones. Cal prosseguir amb el desplegament de la nova estructura organitzativa amb l'anàlisi de la plantilla i la relació de llocs de treball per consolidar un organigrama estable.
- Volem **desplegar el vessant organitzatiu i de gestió de l'MMB**, orientant-ne l'estructura, els sistemes i els serveis cap al model de museu social definit al pla estratègic «Museus 2030. Pla de museus de Catalunya», amb diferents accions:
- Enfortir l'estructura i les dotacions dels equips del Museu per tal de complir eficientment la missió, mitjançant el disseny d'una vertadera política de recursos humans, i la materialització de les convocatòries de llocs de treball, que permetin posar-nos al dia i recuperar l'endarreriment acumulat els darrers anys.
- Assolir l'excel·lència en els procediments de gestió administrativa, mitjançant la formació de persones amb capacitat de comptabilitzar documents, així com la reordenació dels efectius de la unitat per adaptar-nos a les necessitats de gestió de signatures de la documentació comptable.
- Consolidar els sistemes de gestió i contractació del Museu, assolint el grau màxim d'eficiència, mitjançant la planificació, la coordinació i el seguiment de l'acció contractual, la formació de les persones que hi participen i la programació de les actuacions que cal dur a terme.
- Garantir la dotació suficient i el funcionament correcte d'espais, equips i instal·lacions per tal que es pugui assolir l'execució plena de la missió del Museu.
- Consolidar els processos de treball que garanteixin una execució eficient de totes les funcions de l'equipament, prestant una atenció especial a la capitalització i la transferència de coneixement, la gestió de la informació i la coordinació i el treball en equip.

GESTIÓ DE RECURSOS HUMANS

En el primer any de funcionament de la Unitat de Recursos Humans i organització, els objectius principals de la unitat seran la implementació dels diferents acords, convocatòries i altres aspectes de gestió de persones decidides per la direcció del Consorci i acordades amb els representants sindicals que estiguin pendents d'implantació, com són les següents:

Convocatòries de personal

- Resoldre les convocatòries de promoció interna (auxiliars de museus) i també emprendre la convocatòria d'una borsa de treball d'auxiliars de museus.
- Resoldre les convocatòries interadministratives i de provisió amb la finalitat que tots els llocs de treball vacants siguin ocupats:
  - Secretaria de Direcció General
  - Cap de la Unitat de Recursos Humans i Organització
  - Cap de l'Àrea de Comunicació
  - Cap de la Unitat de Sistemes d'Informació
  - Cap de la Unitat de Gestió de Col·leccions
  - Tècnic mitjà de gestió econòmica
- Promoure programes d'avantatges de prestacions socials i culturals per als empleats/ades del Consorci.
- Consolidar el teletreball al Consorci amb la revisió dels plans de treball de cada empleat/ada.
- Establir sistemes d'avaluació del desenvolupament.
- Consolidar programes de desenvolupament professional.
- Revisar el Pla de seguretat dels museus.
- Integrar la prevenció de riscos laborals a tota la línia jeràrquica i a totes les activitats.
- Promoure la formació i la capacitació dels recursos humans.
- Revisar el Manual d'organització i de funcions dels llocs del treball.
- Desenvolupar plataformes diverses de transferència del coneixement.

Altres mesures de gestió de persones

- Implantació de la totalitat de les accions preventives sorgides de l'enquesta d'avaluació de riscos psicosocials del 2022.
- Impuls dels nous manuals d'organització i manuals de funcions en una comissió mixta amb el Comitè de Personal.
- Disseny de la Política de prevenció de riscos laborals i psicosocials del Consorci.
- Noves requalificacions de llocs de treball.
- Implementació de la segona fase del Pla d'igualtat.
- Promoció de formació en riscos laborals.

Formació

- Desplegament del Pla de formació corresponent a l'any 2023.
- Manteniment d'accions formatives adreçades, enguany, a l'execució i el seguiment dels contractes, així com de l'acompanyament posterior, a totes les unitats promotores de la despesa del Consorci per tal que coneguin i apliquin correctament l'LCSP en aquest apartat tan fonamental.
- Formació adreçada als assistents de sala. L'objectiu és que aquest col·lectiu pugui contestar preguntes formulades pels visitants de l'MMB relatives als recursos patrimonials del Museu (biblioteca, col·leccions, fons històrics, fons fotogràfics, cartoteca, arxiu, etc.). Es pensa en una formació de 90 minuts (en dues sessions de 45 minuts, o el que es consideri més favorable).

Pla de mesures organitzatives

- Millora de la seguretat de l'edifici i de les persones, així com millora del funcionament i la coordinació de funcions de diferents àmbits del Consorci.
- Implementació d'un sistema integrat de gestió als àmbits de gestió d'espais, a la Unitat dels Auxiliars de Museus, a la Unitat de Sistemes d'Informació i a la Unitat de Recursos Humans i Organització.
- Actualització del Pla de seguretat i prevenció del Museu Marítim de Barcelona.
- Actualització i desplegament del Pla d'autoprotecció del Museu Marítim de Barcelona.
- Implantació d'un sistema d'informació amb indicadors a totes les unitats del Consorci.

Activitats de traspàs d'informació entre equips del Museu

Per tal de fomentar el treball transversal entre els diversos equips del Museu, darrerament, i a petició de la direcció, s'han anat implementant diverses activitats per posar en comú projectes que es desenvolupen a cada departament, que han d'anar creant una nova cultura del treball en equip. Aquestes activitats són **Càfem** i **Obrim portes intern**.

GESTIÓ DE RECURSOS ECONÒMICS

- Creació dels **expedients de comptabilitat** dins l'aplicació de la DIBA GDD i facilitació de la signatura de documents comptables a través de Tediba.
- **Simplificació dels circuits de signatura** de documents comptables fins a la fase d'ordenació dels pagaments.
- **Anticipació dels treballs de formulació del compte general** i auditories externes.
- Formalització del **procediment de compres** i creació de l'acord marc de vestuari.
- Definició dels **procediments d'ingressos**.
- Revisió de l'**ordenança de preus i taxes públics** actual.
- Agilitació del termini per al **pagament de les factures presentades al Consorci**, dins del termini que preveu la normativa vigent.
- Configuració de **nous circuits per a la gestió i confecció de l'avantprojecte de pressupost**.
- Estudi per a l'**impuls dels ingressos del Consorci** (espais, entrades, etc.).

PROCESSOS DE TREBALL

Transparència i bones pràctiques.

Implementar millores pendents en el portal de transparència pel que fa a les consultes recurrents.

Contractació administrativa: seguiment i control de les execucions dels contractes

- Més control a l'hora de realitzar els objectes contractuals adjudicats a les diferents empreses, el seguiment dels projectes expositius, la verificació pressupostària aprovada, el compliment correcte del servei i les possibles aplicacions de modificacions o de règim de penaltats, entre d'altres.
- Continuitat del procediment de liquidació de contractes, de conformitat amb l'LCSP, que ha de permetre controlar les adjudicacions i els pagaments que se'n deriven.

Programació de l'acció contractual del Museu

- Definició amb més precisió i publicació a temps de les licitacions de la gestió d'embarcacions.
- Projecte de responsabilitat social del Consorci que preveu la formació, la inserció social i el servei de cafeteria-restaurant i botiga del Museu, reservat a entitats de caràcter social.
- Elaboració de la contractació integral de la gestió dels serveis de tecnologia i informàtica adreçada al 2024, la segona edició del manteniment integral de l'edifici dividit en deu lots i la redefinició del servei de vigilància de la salut, entre d'altres.
- Generació d'eines per als equips tècnics, com els plec tipus per poder justificar amb més precisió les necessitats i en general la contractació que cal fer.
- Incorporació de les clàusules ètiques i socials en els plec de contractació administrativa i fomentar la compra responsable entre els nostres proveïdors.

Àmbit juridicoadministratiu

- Impulsar l'encomanda de la **contractació** amb la Diputació de Barcelona.
- Establir un **calendari de seguiment de contractes** per a les futures licitacions i liquidacions de contractes.
- Reforçar l'**assessorament en consultes sobre la propietat intel·lectual** dels diversos projectes que s'impulsin al Consorci.
- Fomentar **nous criteris d'adjudicació en les licitacions** per assolir una millora en la prestació de serveis o de subministrament.
- Impulsar la **inserció de clàusules socials** en les licitacions.
- Promoure i consolidar la **protecció de dades** en tots els àmbits del Consorci.
- **Revisar i definir convenis subscrits pel Museu** per tal que responguin als objectius i les finalitats del Consorci, amb el disseny d'un procediment per al seguiment de convenis vigents. Crear un **sistema que permeti agilitar la proposta i l'execució de convenis nous. Adaptar els convenis vigents** en matèria de pròrrogues o de la seva durada, en compliment de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic i la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Sistemes d'informació

- **Actualitzar el quadre de classificació de la documentació.**
- Elaborar **expedients d'eliminació documental** de les sèries avaluades durant l'any 2024.
- **Desenvolupar el projecte d'indicadors al RIM** amb les dades que té integrades tant de la mateixa aplicació com d'altres aplicacions, i **identificar els indicadors** que són necessaris en els diferents departaments.
- Revisar l'estructura de les **cerques al RIM** i a les col·leccions en línia i consensuar amb tots els departaments implicats l'estructura de cerca en línia de la informació dels fons del Museu (fons museístics, arxivístics i bibliogràfics).
- Elaborar nous lliuraments del document informatiu «**Gotes d'informació**» per a cada una de les novetats o els dubtes plantejats.

B | Sostenibilitat com a compromís estratègic

És obligat potenciar les actuacions vinculades als principis d'eficiència energètica, dins del Pla ambiental de l'MMB.

Cal assegurar la sostenibilitat de l'MMB i la implementació, en tots els àmbits possibles, de les polítiques de sostenibilitat mediambiental i econòmica, a través del desenvolupament dels ODS. I abans que res, impulsar la sostenibilitat i el compliment dels ODS al conjunt de l'organització, mitjançant accions formatives i campanyes de conscienciació.

Implantació dels ODS com a eix transversal de l'organització

- Posar en marxa una **comissió de sostenibilitat** que inclogui les diferents àrees i equips humans de l'organització.
- Fer una **diagnosi** per conèixer la situació de partença i avançar cap a l'aprovació d'un pla de sostenibilitat.

Implantació del Pla d'acció ambiental

- Reduir un 10 % el consum de paper a les oficines, disminuint la compra de paper i el nombre d'impressions. Reprendre la comunicació sobre l'ús de paper 100 % reciclat en els materials de difusió impresos i l'equivalent que implica la reducció ambiental d'aquest ús de paper en quilogram de fusta o litres d'aigua.
- Implantar mesures per a la reducció del consum energètic i d'aigua, tant des del punt de vista del personal com del consum originat pels visitants. Reduir un 20 % el consum d'aigua gràcies a les reformes de les cisternes i els polsadors d'aigua dels lavabos dels visitants, que estan en molt mal estat i afavoreixen la pèrdua d'aigua.
- Projecte de viabilitat de la instal·lació de plaques solars en un edifici catalogat: un problema de futur que la societat s'ha de plantejar i que nosaltres hem de començar a estudiar.
- Incloure en els plecs de contractació del restaurant i cafeteria del Museu, mesures ambientals (reciclatge de residus, ús d'envasos reutilitzables, prioritització del vidre, aigua gratuïta filtrada per als clients) i elements de control per al seu compliment, així com establir un règim sancionador en el cas d'incompliment.
- Elaborar un decàleg amb requisits perquè les exposicions tinguin en compte la sostenibilitat ambiental i la reutilització, l'eliminació de materials plàstics (lones, cartel·les, vinils), a més dels principis d'accessibilitat universal. També cal començar a pensar com afrontar els reptes de futur (canvi climàtic, gestió energètica, etc.) pel que fa a la seva incidència en la conservació de tots els béns patrimonials de l'MMB.
- Potenciar les Drassanes Reials com a espai verd i pulmó del barri (jardí i espai del Baluard).

Treballar de manera transversal la sostenibilitat

Situar-la com una de les prioritats de les actuacions de l'organització.

- Crear una comissió ODS per millorar els indicadors de compliment dels ODS des de les diferents àrees de la institució i aplicar les accions que determini la comissió per avançar, des d'una perspectiva global.

Impulsar accions de sensibilització ambiental adreçades als visitants

- Desenvolupar activitats i projectes de sensibilització adreçades al públic escolar i al públic local, sobretot vinculades a la preservació dels mars i oceans.
- Mantenir les accions de sensibilització sobre el consum d'aigua i la importància de la separació de residus als visitants.

C Una infraestructura al servei de la societat

La gestió d'un equipament tan gran i complex demana definir un pla d'usos dels espais del Museu i el conjunt d'actuacions de millora necessàries per implantar-lo.

Una actuació important que se'n deriva és consolidar la definició de l'MMB com a espai segur, per a les persones (equips tècnics i usuàries de serveis) i les col·leccions del Museu, mitjançant les reformes i inversions que contribueixin a garantir-ne la salut i la seguretat.

GESTIÓ D'ESP AIS

Política d'usos dels espais

- Gestió d'espais en relació amb l'esdeveniment de la Copa de l'Amèrica.
- Actualització i revisió dels preus públics, i dels protocols de cessió d'espais.
- Determinació dels imports mínims que cal exigir en el cas de cessió d'espais per a exposicions.
- Definició de la nova orientació de la cafeteria / restaurant.
- Estudi de la viabilitat de reforma del jardí del Baluard perquè esdevingui un espai atractiu per llogar-lo.

Intervencions de millora d'espais i instal·lacions

- Execució de les actuacions pendents sobre l'entresolat del restaurant del Museu per poder-lo convertir en un espai polivalent.
- Actuacions sobre la coberta de les naus de la reserva del Museu ubicada a Navàs.
- Millores per a l'adequació de la normativa contra incendis i la gestió de les alarmes d'intrusió i incendis, amb l'adquisició i la instal·lació del programari per al control del sistema d'alarma d'intrusió i incendis.
- Subministrament i instal·lació d'un equip electrogen de suport en cas d'emergències.
- Instal·lació de càmeres de vigilància en punts estratègics per millorar l'autonomia de moviments del personal a fi d'atendre incidències i optimitzar la vigilància en moments de saturació a causa d'esdeveniments en espais polivalents.
- Revisió de l'estat i la salut de l'arbrat del jardí i millora dels espais enjardinats.
- Millora de la il·luminació de la cafeteria-bar i de l'aparador (Josep Carner).
- Inici dels treballs de rehabilitació dels lavabos del Consorci (bar-cafeteria i Museu).

www.mmb.cat

mmb MUSEU MARÍTIM DE
BARCELONA